İntihap taaliyeti canlanıyor. Fırka Vilâyet merkezinde faaliyeti idare edecek bir büro teşkil edildi.

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri : Siirt Meb'usu MAHMUT

Habsburgların varisî Arşidük Otto'nun İtalya Kralının en küçük kızı ile nişanlandığı bildirilmektedir.

FIATI 5 KURUŞTUR. 9 uncu sene No. 3080 PERŞEMBE 6 EYLUL 1934 Tel: { Müdür : 24318, Yazı işleri müdürü : 24319. İdare ve Matbaa : 24310.

Silâh yarışı

Milletler Cemiyeti her sene dünya devletlerinin silâh vaziyetini gösteren bir Almanak neşreder. Bu almanağın onuncu sayısı geçen hafta zarfında çıktı. Silâhsızlanma konferansı müzakerelerinin müsbet bir netice vermemesinin akisleri, her devletin müdafaa bütçesini arttırması şeklinde bu eserde nazara çarpmaktadır. Millî müdafaa bütçelerinde mahsus bir arttırma esasen 1933 senesinde görülüyordu. 1934 senesinde bu cereyan umumileşmiştir. İngiltere, Fransa, İtalya, Amerika, Japonya, Sovyet Rusya ve Almanya kara, deniz ve hava bütçelerini arttırmışlardır.

Bu yedi büyük devletten ekserisi, alelâde bütçelerindeki bu arttırmadan maada muayyen senelere taksim edilmiş fevkalâde tahsisat ta kabul etmişlerdir. Fransa, 1931 senesinde başladığı hudut müdafaa tesisatını henüz bitirememiştir. Bu tesisatın bitirilmesi için iki milyar franga lüzum görüldüğü kaydediliyor .

İtalyanın bütçesi dört milyar liret açık olmakla beraber, Mussolini geçen mayısta kara, deniz ve hava kuvvetleri için iki milyar liret fevkalâde tahsisat ayırmıştı. Bu fevkalâde tahsisat 1934 senesinden 1940 senesine kadar yani beş sene içinde sarfedilecektir .

İngilterenin bu seneki silâh bütçesi geçen seneye nazaran 4.765.000 ingiliz lirası fazla idi. Buna rağmen İngiltere de hava kuvvetleri için 1934 senesinden itibaren dört sene zarfında yirmi milyon İngiliz lirası sarfına karar vermiştir.

Japonyanın millî müdafaa bütçeleri beş senedir mütemadiyen artmaktadır. Rakamlara bakılacak olursa yeni silâh yarışına Japonyanın başladığı iddia edilebilir.

Sovyet Rusyanın bu seneki silâh bütçesi de geçen seneye kıyasen yüzde on beş fazladır.

Almanyanın Versailles muahedesile silâhlarından tecrit edildiği malûmdur. Buna rağmen, bu devletin umum bütçesinin altıda birini silâha sarfettiği rakamlardan anlaşılmaktadır. Geçen seneye nazaran en fazla artma Almanyanın müdafaa bütçesinde görülmektedir. Kara kuvvetlerine sarfedilen para geçen seneki mikdardan üçte bir, hava kuvvtleri için ayrılan tahsisat ta yüzde elli fazladır. Bir devletin bir sene içinde müdafaa bütçesini yüzde elli nisbetinde arttırdığı görülmemiştir.

Büyükharpten evvelki seneleri hatırlatan bu müthiş silâh yarışı karşısında silâhsızlanma konferansının ne halde bulunduğunu sormak akla geliyor. Filhakika bu konferansın mesaisi unutulmuş gibidir. Geçen haziranda silâhsızlanma konferansı mesaisini dört komisyona terkederek dağılmıştı.

1 — Komisyonların birincisi mıntakavî itilâflar imzası meselesini tetkik edecekti. Bu komisyon mütecavizi tarifeden ve 1928 mütekabil yardım mukavelesini nümune olarak kabul eden bir rapor hazırlamış ve raporu konferans reisliğine vermiştir. Ancak şimdi Fransa ve Sovyet Rusyanın yakından alâkadar oldukları şark lokarnosu meselesi bir karara bağlanmadıkça bu mesele etrafında bir şey yapmak mümkün değildir.

2 — İmzalanacak olan silâhsızlanma mukavelelerinin tatbiki ve silâhların murakabesi meselesini tetkik edecek olan ikinci komisyonun da bir rapor hazırlayarak reise gönderdiğini Cenevre gazeteleri yazmışlardır.

Ancak hava silâhları meselesile uğraşacak olan üçüncü komisyonla silâh imalini ve silâh ticaretini tetkik edecek olan komisyonun çalışması, Milletler Cemiyeti istatistikleri karşısında adeta gülünç oluyor .

Bir taraftan Milletler Cemiyeti almanağındaki rakamlarla da tezahür eden silâh yarışı, diğer taraftan silâhsızlanma konferansı mesaisinin hiç bir netice vermemesi, üçüncü bir taraftan da bazı devlet adamlarının harbi emriyâki gibi gösteren nutukları, bugünkü beynelmilel münasebetleri tıpkı harpten evvelki günlere benzetmeğe başlamıştır. Mussolini, İtalya askerlerinin geçenlerde yaptığı manevraları sırasında şu sözleri söylemiştir:

«Hiç kimse harbi istemiyor; fakat buna rağmen, harp mümkündür ve her dakika bir muharebe başlayabilir. Temmuz ayının sonunda öyle bir hâdise karşısında kaldık ki bize 1914 senesinin yazını hatırlattı. Eğer şark ve şimal hudutlarımıza çabuk asker göndermemiş olsaydık, bir muharebe başlayabilirdi.Bunun içindir ki,yarın için değil,bugün için muharebeye hazırlanmak lâzımdır. Biz, gittikçe askerî bir millet oluyoruz. Çünkü böyle olmayı istiyoruz. Asker bir milletiz, muharebeyi seven bir millet olacağız. Muharebe milletlerin müracaat ettikleri bir temyiz mahkemesi diye tarif edilmiştir. Bir milletin haysiyetini ve şerefini kurtarmak için kuvvete müracaattan başka bir vasıta icat edilmemiştir.»

İtalya başvekilinin bu sözlerile hem fikir oluruz veyahut olmayız. Mesele orada değildir. Ortada hakikaten ciddî telâkki edilecek bir vaziyet vardır. Devletler arasında bir silâh yarışı vardır. Dişlerine kadar silâhlanan bazı devletler de vardır ki her hangi bir beynelmilel buhranın askerî nümayiş ile halledileceğine kanidirler. Sizin, bizim, şunun bunun bu fikirde bulunmamız veya bulunmamamızın bir faydası yoktur. Bu zihniyet ergeç bir harp çıkarmak için kâfidir.

Harpten evvel Almanya, ikide bir silâhlı nümayişlerle müttefiki olan Avusturyanın arkasından çıkıverirdi. Bosna Herseğin ilhakile neticelenen buhran, o zamanki Almanyanın telâkkisine göre, Alman silâhlarının Avusturya lehine yaptığı nümayişti. Eğer Almanyanın şiddetli müdahelesi olmasaydı, 1909 martında bir harp çıkacağı çok söylendi. Bu silâhlı nümayişler o kadar tekrarlandı ki nihayet 1914 harbinin de böyle bir nümayişin neticesi olduğunu hepimiz hatırlarız.

Görülüyor ki silâh yarışı bakımından harpten evvelki dünyaya benzeyen harpsonrası dünyası, beynelmilel ihtilâfların halli çarelerini de eski yollarda aramakla bu noktadan da eski dünyaya benzemeğe başlamıştır.

Ahmet ŞÜKRÜ

Edirnede İş Bankasının yeni şubesi dün açıldı

Iktisat Vekili Celâl B. in nutku

Edirnenin hür ve mesut kalması, İktisadî kalkınması için her şey yapılacaktır

EDIRNE, 5.A.A.— Iktisat Vekili Celâl Bey burada açılacak İş Bankası şubesinin resmi küşadında bulunmak üzere bu sabahki konvensiyonel ile şehrimize gelmiştir. Vekil Bey Karaağaç istasyonunda umum müfettiş Tali ve vali Salim Ozdemir Beyle maiyetleri erkânı, fırka ve belediye reisi ve memurlar askerî, polis ve jandarma müfrezeleri mektep talebesi ve çok kalabalık bir halk kütlesi tarafından karşılanmış ve kendisine buketler verilmiştir.

Celâl Bey

Celâl Bey umumî müfettişlik dairesinde bir müddet istirhatten sonra Vilâyet, belediye ve Fırkayı ziyaret etmiş ve Halkevinde esnaf ve tüccarlardan mürekkep olan kalabalık bir ziyaretçi kütlesi ile uzun uzadiye memleketin ticarî ve iktisadî vaziyetlerine dair hasbühalde bulunmuştur.

İş Bankasının Edirnede bir şube açması Edirne tüccarlarını ve Edirne esnafını ziyadesile sevindirmiştir. Bunun için esnaf ve tüccarlardan mürekkep bir heyet vekâletin bu teşebbüsüne karşı duydukları minnet hislerini Vekil Beye arzetmiştir.

Celâl Bey ayrıca Edirne köylüsünün

(Devamı 5 inci sahifede)

Belediye intihabatına hazırlık

İntihap defterlerinin gözden geçirilmesi bitiriliyor

Fırka vilâyet merkezinde faaliyeti idare edecek bir büro teşkil edildi

Belediye intihabatı faaliyeti bugünlerde daha hümmalı bir devreye girmek üzeredir. Fırka vilâyet merkezinde bu faaliyeti sevk ve idare etmek için bir büro tesis edilmiştir. Bu büronun başına, idare heyeti azasından Galip Bahtiyar Bey tayin edilmiştir. Galip Bahtiyar Bey tetkikata girişmiştir. Mumaileyh, mülhakattaki intihap faaliyetini yakından takip için Silivriye gitmiştir. Galip Bahtiyar Bey Çatalca civarında da tetkikatta bulunacaktır.

İntihap encümenleri yer yer çalışıyorlar.

Kazalardaki intihap encümenleri , defterler üzerindeki son tetkikatı bitirmek üzeredirler.

Öğrendiğimize göre, defterlerin asılması için Ankaradan emir beklenmektedir. Defterler, memleketin her tarafında ayni günde asılacaktır.

Altı gün askıda duracak, ondan sonra, yapılacak itirazlar tetkik olunacaktır. Intihap, teşrinievvelin onuncu cuma günü yapılacak ve bir günde ikmal edilecektir.

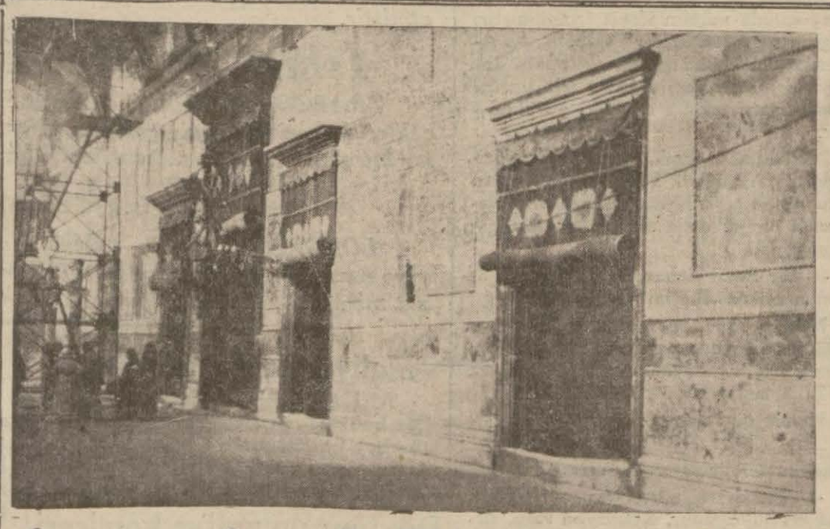

Ayasofyada Bizans müzesi

Dahilî vaziyeti ve galerileri itibarile müze haline konacak müsait yerler var

Ayasofyanın kısmen müze haline ifrağı takarrür ettiği hakkındaki haber üzerine müzeden yaptığımız tahkikata Müzeler umum müdürü Aziz Bey ademi malûmat beyan etmiştir .

Maamafih alâkadar arkeoloğlar bu kararı çok musip bulmakta ve bu su-

(Devamı 7 inci sahifede)

M. Maksimos

Teşrinievvelde Ankaraya gelecek ve avdet ettikten sonra nezaretten çekilecek

ATINA, 5 (Milliyet) — Yunan Hariciye nazırı Mösyö Maksimos'un istifa edeceği şayidir. Dün akşam Başvekil M. Çaldaris gazeteciler tarafından kendisine sorulan suale cevaben demiştir ki:

M. Maksimos

— " M. Maksimos, Balkon misakını imzalamış olan dört Balkan devleti Hariciye nazırlarının önümüzdeki teşrinievvelde Ankarada yapacakları içtimaa iştirâk edecek ve avdet ettikten sonra çekilecektir.„

Bu beyanata nazaran yakında Yunan kabinesinde bazı tebeddülât yapılacaktır. Ezcümle M. Laverdos'un istifasından sonra inhilâl eden maliye nezaretini de iktisat nazırı M. Pesmezoğlu deruhte edecektir.

Yeni Maliye Teşkilâtı

Vekâlette bir tetkik bürosu tesis edilecek

ANKARA, 5 (Telefonla) — Maliye mütehassısı M. Alfan bugünlerde İstanbuldan Samsun ve Trabzon havalisine giderek tekkikatatına devam edecektir. Mütehassıs İzmir civarındaki tetkikatından sarfınazar etmiştir.

Mütehassıs bir senede ikmal etmesi

(Devamı 7 inci sahifede)

Boğaz için Dört yeni vapur

Şirketi hayriye Avrupaya bir heyet gönderiyor

Şirketi Hayriye Boğaziçi seferlerini daha muntazam bir şekle sokmak için yeniden 4 vapur satın almağa karar vermiştir.

Yusuf Ziya B.

Vapurların alınması işi ile uğraşmak üzere Şirketi Hayriye müdürü Yusuf Ziya Beyin resliği altında bir de heyet seçilmiştir.

Heyet cumartesi günü hareket ederek evvelâ Almanyaya gidecek oradan da Ingiltereye geçecek ve Fransız tezgâhlarını da dolaşacaktır.

Almacak vapurlar çok yollu, küçük vapurlar olacaktır. Bu takdirde Boğazın çok rağbet göreceği ve yeni bir ümran hareketinin başlıyacağı muhakkak addedilmektedir.

Meclis kış tatili Yapmıyacak mı?

ANKARA, 5 (Telefonla) — Önümüzdeki Mayısta Halk Fırkasının büyük kongresi toplanacağından bu kış Millet Meclisinin kış tatili yapmıyacağı söylenmektedir.

Bu takdirde Martta Millet Meclisine verilecek olan 1935 bütçe projesinin derhal tetkikine geçilerek Nisan sonuna kadar müzakere ve katiyet kesbetmiş bulunacaktır.

Fırka kongresinde mühim meselelerin görüşüleceği tahmin edilmektedir.

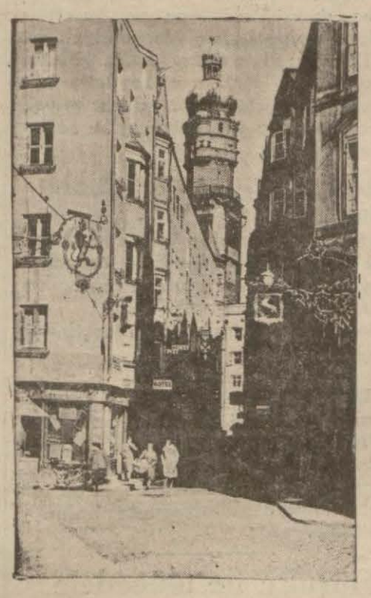

Innsbruck'ta bir sokak

— Yazısı dördüncü sahifede —

Uyuşturucu maddeler imalini tahdit

Gazi Hz. nin bir Amerikan cemiyetine beyanatları

Gazi Hz. nin Türkiyede uyuşturucu maddelere karşı açılan mücadeleyi anlatan beyanatları bütün Amerikada büyük bir alâka ile karşıland'

1931 senesinde Cenevre'de imzalanmış olan uyuşturucu maddeler imalinin tahdidi hakkındaki beynelmilel mukavelenamenin mer'iyet mevkiine girmesinin birinci yıldönümünü kutlulamak münasebetile Amerika - Uyuşturucu Maddeler Umumî Müdafaa Cemiyeti "World Narcotic Defanse Association„ tarafından Nevyorkta "Waldorf Astoria„ salonlarında yapılan toplantıda Gazi Hazretlerinin Cemiyete hitaben göndermiş oldukları bir mektubun okunması, Türkiye lehine pek dostane tezahürata vesile olmuş ve Büyük Reisin işaretile bu sahada meydana getirilen eserler, Amerika efkârı umumiyesi tarafından derin takdirlerle alkışlanmıştır.

Vaşington Büyük elçimiz Münir Bey

Cemiyetin 9 temmuzda böyle bir toplantıya hazırlandığı Cemiyet Reisi Amiral R. P. Hobson tarafından bildirilerek burada söylenecek nutukların ve yapılacak neşriyatın Büyük Gazi'nin beyanatile açılması iltimas ve rica edilmiş idi. Gazi Hazretleri bu ricaları kabul buyurmuşlar ve beyanatı havi mektup içtimaın bidayetinde Büyük Elçimiz Münir Beyefendi tarafından okunmuştur.

Gazi Hazretleri bu messajlarında; Uyuşturucu maddeler iptilâsının bütün dünya için en büyük bir içtimaî belâ olduğunu, insanların bu yüden düçar oldukları felâketlerin eski zamanların taunlarını bile gölgede bırakacak bir raddeye vardığını izah buyurduktan sonra buna karşı mücadele maksadile Türkiye Cumhuriyeti içinde 1928 sensindenberi hükûmet tarafından alınmakta olan tedbirleri gözden geçirdikleri sırada yeni vaziyetler karşısında bu tedbirlerin kâfi olmadığını gördüklerinden bu işde muvaffakiyetin en büyük âmili olarak telâkki ettikleri bütün milletlerin büyük maksat uğrunda birlikte çalışmalarını temin için mevcut beynelmilel mukavelelerin hepsinin kabul ve tasdikile bunların Türk milletinin en büyük ve yüksek sıfatı olan sadakatle tatbik edilmesini tavsiye buyurmaları üzerine Büyük Mil-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Buğday siyasetimiz

Bu seneki buğday vaziyeti her seneden ehemmiyetli

Ankarada kanunun tatbikatı ile uğraşmak üzere bir müdiriyet teşkil edildi

Hasat mevsiminin sonuna ermiş bulunuyoruz. Bu senenin hasat mevsiminin başlamasile beraber buğday korumа karşılığı kanunu da tatbik edildiğinden bu senenin ehemmiyeti fazlalaşmaktadır. Bu vaziyeti gören hükûmet Maliye vekâletinde sırf bu verginin tahsilât işlerile uğraşmak ve kanunun ne gibi neticeler verdiğini günü gününe takip etmek üzere bir müdüriyet teşkil etmiştir. Yeni kanunun ihdas ettiği vaziyetle de doğrudan doğruya çiftçi ile karşı karşıya ve sıkı temasta bulunan Ziraat Bankasının işi nasıl gördüğü ve neler düşündüğü hakkında Ziraat bankası umum müdürü Kemal Zaim B. şu beyanatta bulunmuştur:

Ziraat Bankası umum müdürü Kemal Zaim Bey

Iki senelik vaziyet

— Bankanın hükûmet hesabına buğday alması 1932 yılından başlar. 1932 yılı buğday mahsulü itibarile bereketli bir sene değildi. Bu itibarla buğday fiatı bankanın geniş mikyasta müdahalesine lüzum kalmadan okkada 4,5 — 5 kuruş raddesinde bir fiatla satıldı.

1933 yılı bereketli bir mahsul senesi idi. 1933 yılında fiatlar 1932 kadar sabit gitmemiş ve mübayaa merkezleri dışında oldukça tenezzüle yüz tutmuştur. Bununla beraber mübayaa merkezlerine 150 kilometre gibi uzak mesafelerden buğday arzediliyordu. Mübayaa merkezleri kendilerine arzedilen buğday tamamını yersizlik yüzünden alamamış olmakla beraber 1933 yılında bankanın aldığı buğday 150 bin tonu bulmuştur. Bu mikdar İstanbulun bir buçuk senelik ihtiyacıdır. Alınan buğdayı muhafaza noktasından daha fazla mübayaaya imkân bulunamadı. Çünkü depo yoktu. Bir çok yerlerde camilere buğday koymak mecburiyeti hasıl oldu. Buna nazaran bankanın 1933 yılındaki mübayaa faaliyetinin neticelerini ifade etmek lâzım gelirse denilebilir ki, haddi zatinde en büyük istihsal mıntakalarında tesis edilmiş olan mübayaa merkezleri 100 — 150 kilometrelik birer muhit dahilinde buğday fiatlarına müessir olmuşlar ve binnetice buğday fiatı mübayaa merkezleri haricinde okkada 3 — 3,5 kuruştan aşağı düşmemiş-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Görüşler

Mesleklerin saygılaşmaları

— İstanbul Baro Reisi Beyefendiye: —

Çok saygılı Efendim,

Değerli şahsınızda hak ve adalet uğruna kurulan meslekinizi en yürekten gelme inan ve saygı ile selâmladıktan sonra söze başlıyorum. Değerli vaktinizin üç beş dakikasını aldığım için hoş görmenizi dilerim.

* * *

Kitap basıcılığı eyi, yüksek bir meslektir. Bu meslekin saygın mensuplarından bir zat bir çok yeni eserler bastı. Bilgi alanına çıkaracağı güne kadar bunları deposuna koydu. Bir iki ay sonra deposunu açınca gördü ki bu eserlerin on bin liralıktan artığı çalınmıştır. Olura, dünyanın her yerinde olağan şeydir. Polis işe el koydu. Ortaya bir takım maznunlar çıktı. Çı-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

TARİHİ TEFRİKA: 135

İttihat ve Terakki!

(BAHAEDDIN ŞAKIR BEYIN BIRAKTIGI VESIKALARA GORE)

Her hakkı mahfuzdur. *Yazan: A. C.*

Redif istendiği ilân edilince parası olmıyanlar dağlara kaçarlardı

Bu para nereye gidiyor diye sorarsanız anlatayım: Evvelâ köyün imamı bir kaç manat alır, ondan sonra kaymakam ve nüfus memuru hisselerini isterler, dördüncü olarak zaptiye mülâzımı gelip para ister, ondan sonra zaptiyeler ve redif daireleri gelirler.

Bu haller her sene tekerrür eder, zanılan paraları dağıtmak lâzımdır. Bunu yaptıktan sonra üç ay kadar rahat oturabilirler. Bu üç ay geçtikten sonra gene yalandan asker toplandığına dair şayialar çıkarılır. Bu şayialar duyulur duyulmaz gene paraları hazır etmek lâzım gelir. Para verebilen ailesinin yanında kalır, veremiyenler ise tekrar Rusyaya kaçmağa mecbur olurlar.

Bu haller her sene tekrar eder, her sene redif istenir. Istenmiyecek bile olsa rüşveti her an hazır bulundurmak icap eder. Çünkü redif toplandığı nasıl olsa ilân edilir. Bu ilân üzerine parası olmıyanlar mahşer gününden kaçıyorlarmış gibi dağları tepeleri aşarak Rusyaya iltica ederler. Kimisi on beş günlük gelinini bırakıp kaçar, kimisi nişanlısını terke mecbur olur. Koparılan vaveylâları ve akıtılan göz yaşlarını görüp te beraber ağlamamak kabil değildir.

Emin olunuz ki bu kaçaklar asker kaçağı değildir. Halkımız Abdülhamit devrinde asker olmamağa yemin etmiştir. Çünkü Yunanistanla harbettik. Yerler zaptettik. Fakat Abdülhamit onları gene düşmana geri verdi. Vatan için herân canımız feda olsun. Redif olmaktan hiç birimiz kaçmayız. Ancak muharebe ile kazandığımız yerler geri verilirse ve Yemene giden askerlerimiz gazabı şahane yüzünden oralara kadar yaya olarak sevkedilirlerse, vatan evlâtları daha yollarda bu yüzden askerlikten alıkonulurlarsa o zaman tabiî herkes kaçar.

Yarabbi bu ne haldir? Geçinmek mi, düşüneceksin? Askerliği, redifliği mi düşüneceksin? Bu dertlere nasıl dayanılır? Bizim memleketlerde rediflik meselesi çıkar çıkmaz müstebitler ve zalimler bir şenlik yaparlar, ziyafetler verirler. Imam, kaymakam, mülâzim, nüfus memuru, hafiyeler ve kumpanyaları hemen o gece bir bir mukavele yaparlar ve redif efrattan alınacak rüşvetleri bu mukavele ile aralarında taksim ederler. Mukaveleyi imza ettikten sonra daha o gece yarısı evleri basarlar, ellerine geçirdikleri rediflerden on liradan bir liraya kadar rüşvet alırlar. Bu pazarlığı ekseriya imamlar yaparlar. Bu suretle bir iki gün zarfında binlerce lira toplayıp aralarında taksim ederler. Öyle zavallılar vardır ki üç sene geceli gündüzlü hariçte çalıştıktan ve gurbette kaldıktan sonra bir ay olsun çoluğum ve çocuğumla bir ay olsun beraber bulunayım diye memleketlerine gelirler, halbuki zalim müstebitler biriktirip evine getirdiği parayı ellerinden alırlar. Yarabbi bu kadar gaddarlık olur mu? Böyle bir zavallının bir ay olsun ailesile rahat yaşamasına müsaade etmezler. Biçare kadınlar senelerce dul gibi yaşarlar. Yeni gelinler, nişanlılar senelerce güveylerini, nişanlılarını göremezler.

Şayet kaçmıyacak olursa ve askere giderse o zaman ailesi ne yapsın; Abdülhamidin hükûmeti onları vaktinde terfi ettirmiyor ki! Senelerce asker kalıyorlar. Aileleri açlıktan, sefaleten perişan oluyor. Bir kile mısırı olan parmakla gösterilirse o ailelerin başlarında erkekleri bulunmazsa ne hale gelirler?

Fakat artık millet gaflet uykusundan uyanıyor. Biz buralarda çok kimselerin gözlerini açtık. Kendilerine hergün telkinat yapıyoruz. Buna elimizden geldiği kadar icabında canımızı feda ederek devam edeceğiz.,,

Bu acıklı mektupları yazan Lâzistan hariç şubesinin reisi Hüseyin Hüsnü efendi isminde bir zattı. Hüseyin Hüsnü efendi o kadar faaliyet gösteriyordu ki Paristen yollanan intibahnameleri, gazeteleri vesair muzır evrakı toplayıp İstanbula kadar götürmüş ve orada da dağıtmıştı. Bir zaman sonra Lâzistan şubesi aşağıdaki mektupta bildirildiği derecede Abdülhamit idaresine karşı kıyama hazırlanmış bulunuyordu. Bu mektupta deniliyordu ki:

'Gönderdiğiniz risaleler ve gazeteler bermutat bütün vatandaşlara okundu. Içlerinde gece, gündüz Abdülhamide lânet etmiyen yoktur. Çünkü zalim hükûmetin şimdiye kadar yaptığı fenalıklardan müteessir olmıyan yoktur. Ne çare ki ahalimizin cehaleti ve ilim ve maariften mahrum edilmesi evvelâ hepsine bir korku hissi telkin ediyor. Fakat sâyü gayretimizin semeresi olarak, Rusyada bulunan gençlerin yarısından fazlası teşkilâtımıza sokulmuştur. Bir iş vukunda bunların hepsi ayaklanacaktır.

Şimdi Türkiyede bulunan Hüseyin Hüsnü efendi evrakı dağıtmakla meşguldür. Avdette Trabzon, Erzincan ve Erzuruma da uğrıyacaktır. Buralarda lâzım olduğu kadar fedai de tedarik edecektir. Hamdolsun silâha ihtiyacımız yoktur. Her evde birer ikişer Rus tüfeği ve Osmanlı Manliherleri vardır. Kıyam olursa, kendimizi birkaç ay müdafaa edebilecek vaziyetteyiz. Sandığımızda da epeyce para birikti. Bu parayı burada mı sarfedeceğiz, yoksa size mi göndereceğiz, Lûtfen bildiriniz.

Zalim hükûmete haddini bildirmek zamanı gelmiştir. Zaten bugünlerde kur'a bakiyeleri aranmakta ve rüşvetçiler her tarafa dağılıp halkın parasını ve malını gasbetmekte olduğundan ahali galeyandadır. Artık çektiğimiz azap kâfidir.,,

Lâzistan ahvaline dair Parise yazılan bu mektuplarda ismi geçen imam vefat etmişti. Bu vefat haberini alan Lâzların nasıl şenlikler yaptıkları Terakki ve Ittihat Cemiyetine şu suretle bildiriliyordu:

"Millet düşmanı, rüşvetçi ve zalim imam geçenlerde vefat etti. Vefat ettiği ailesi feryat ve figan ederken vefatını haber alan millet, "imamın canı için,, nidalarile altı saat mütemadiyen silâh attı. Hurra sadalarile şenlikler yaptı. O gün adeta bir bayram günü gibiydi. Önce ahali imam belki hortlar diye korkmuş ise de bu endişe ve telâş çok sürmedi. Imamın vefat ettiğini Rusyadaki Lâzlar haber alınca onlar da ayni suretle şenlikler yaptılar, ziyafetler verdiler. Şimdi artık zalim Sultanın da öldüğünü bize bildirecek haberi her an bekliyoruz.,,

Lâzistan şubesi Lâzistan havalisindeki ahalinin Abdülhamit idaresinin zulmünden neler çektiğini bu mektuplarla Parise anlatırken Giritteki Hanya ve Kandiye şubeleri de oradaki Türklerin, gene Abdülhamit idaresinin gösterdiği zaaf yüzünden ne büyük felâketlerle çarpıştıkları ve Giridi Osmanlı devletinden ayırmak için nasıl hazırlıklar yapıldığı bütün tafsilâtile Terakki ve Ittihat Cemiyetine bildiriliyordu.

— Bitmedi —

Milletler cemiyeti

Umumî bütçesi otuz buçuk milyon franktır

CENEVRE, 5.A.A. — Milletler cemiyetinin 1935 bütçesi Çinle irtibat için 450,000 altın franklık bir tahsisat derpiş etmektedir. Bu para Çin'de yapılacak fenni, sıhhî ve sair tahkikat masrafiyle fennî sahada Çin'le yapılacak teşriki mesainin iltizam edeği masraflara tahsis edilecektir.

Umumî bütçe 30,461,300 franktır. Bunun 15.013.034 frangı idareye, 8.536.046 sı mesai teşkilâtına, 2.535.646 sı daimî adalet divanına, 114.984 ü daimî afyon komitesine, 280,000 beynelmilel mülteciler ofisine aittir. Bu masraflarda 1934 senesine nazaran 366.600 frank eksiklik ve 1933 e nazaranda 3.067.832 frank noksanlık vardır.

Japonyada

11 bin tramvay ve otobüs amelesi grev yaptı

TOKYO, 5.A.A. — 11.000 tramvay ve otobüs memuru, belediye tarafından hazırlanan ıslâhat projesini protesto için grev yapmışlardır, Yalnız 50 memur, greve iştirâk etmemiştir.

Gönüllülerin idaresinde birkaç otobüs ve tramvay işlemektedir.

Islâhatta 11.000 memura tazminat verilerek işlerinden çıkarılmaları ve mühim miktarda indirilmiş ücretlerle tekrar işe alınmaları düşünülmekte idi.

HARİCÎ HABERLER

M. Hitler millî sosyalist kongresini açtı

"Önümüzdeki 1000 sene içinde Almanyada ihtilâl olmıyacaktır,,

NURENBERG, 5. A.A. — Alman istihbarat bürosu bildiriyor :

M, Hitler bu sabah azim bir halk kitlesi önünde millî sosyalist fırkasının büyük kongresini açmıştır. M. Hitler beyannamesinde diyor ki :

« Son oniki ay zarfında millî sosyalistliğin mevkii Almanyada rasanet bulmuş ve bu on iki ay içinde hükûmet kurucu ve verimli büyük işler görmüştür. Millî soyalist inkılâbı iktidarı ele geçirmek noktai nazarından bitmiştir.

Millî sosyalist hareketinin ve devlet reisinin azmi sarsılmaz bir haldedir. O ne yapmak istediğini biliyor ve onun istediği de herkesçe malûmdur. . Almanya haricindeki düşmanlarımızın 4.000.000 milyonluk muhalif reyde tehlikeli bir muhalefet görmeleri bizi ancak tebessümettir. Bu muhalefet tahripci unsurların bir tezahürüdür. Bu dahi ilerideki icraatımızda ortadan kalkacaktır.

Önümüzdeki bin sene içinde Almanyada ihtilâl olmıyacaktır. Harici siyaset sahasında bütün dünyaya karşı Alman milletinin katiyen intikam hisleri taşımaksızın hatta eski düşmanlariyle bile dostça yaşamak istediğini ilân ettik.

Avrupa yeni bir harbı ancak komünistlik karşıtlıkları meydana getireceğini bildiğimiz için eski düşmanlarımızla münasebetlerimizi eyileştirmek maksadile elimizden geleni yaptık. Müracaatlarımızın nihayet anlaşılacağıümidini terk etmiyoruz. Ancak herkes bilmelidir ki Alman milleti şerefini ve istiklâlini her vasıtaya müracaatla muhafazaya azmetmiştir. Büyük milletin esas haklarından aslâ vazgeçmiyeceğiz.

M. Hitler iktisadî ve harsî terakkileri kaydettikten sonra demiştir ki :

« Önümüzdeki sene fırkanın ve teşkilâtlarının inkişafına devam etmeliyiz. Ve ona bilâkaydüşart sarsılmaz bir sadakat bir imanla bağlı olmayanları temizleyip atmalıyız. Bize kan itibarile bağlı bulunan vatandaşları kazanmak için yeni bir taarruzda bulunacağız.

Yaşasın Alman milleti, yaşasın millî sosyalist fırkası, yaşasın Almanyamız.

Amerikadaki grev

Neşredilen rakkamlar pek mubalağalı görünüyor

Umumî greve iştirak edenlerin adedi şimdiye kadar tahmin edildiğinden çok azmış

NEVYORK, 5 (A.A.) — Mensucat işçilerinden tahminen yüzde ellisi işlerini bırakmışlardır. İhtilâfın ikinci günü, işlerini bırakmış olanların çokluğu ile göze çarpmaktadır. İlk haberler grevcilerin çok faal olduklarını bildiriyor .

NEVYORK, 5 (A.A.) — On beş hükûmette yaptığı bitaraf bir tetkik 650,000 mensucat işçisinden yalnız 200,000 işçinin grev yaptığını göstermiştir .

Nöbetçiler ekseriyetle tatlı muamele ediyorlarsa da bir taraftan polisler, bir taraftan fabrikaların hususî bekçilerile grevciler arasında ufak tefek dövüşler de olmuştur.

Nevyork umumi yardım komiseri M. Hopkins hükûmetin grevcilere yardım taahhüt ederek onları tutmak istemedini, sadece işlerini bıraktıkları için her işçiye yardım edilmiyeceğini bildirmiştir .

İşçi sendikalarının fazla paraları olmadığından bu sözler grevciler arasında inkisar uyandırmıştır. Ve grev müddeti "zerinde nafiz olabilecektir .

Patronlarla işçilerin mümessilleri çalışan ve çalışmayanların sayıları hakkında mübalâğalı rakamlar neşretmektedirler. Hemen hemen doğru olabilecek rakamlar şunlardır:

Yeni — İngilterede 50.000 işçi grev yapmıştır . Ve 75,000 işçi çalışmaktadır. Şimali ve cenubi Karolin'de 80.000 grevci ve o kadar da çalışan işçi vardır.

Pamuk mensucat enstitüsü müdürü 250,000 işçinin çalışmakta olduğunu bildirmektedir. İpek sanayii işçileri federasyonu kâtibi ipek işçilerinin yüzde 20 sinin de bu akşam işlerini bırakacaklarını bildirmektedir. Bugün, Nevyork'ta bir miting yapılacak, 200,000 elbise işçisinin tesanüt grevi yapıp yapmaması kararlaştırılacaktır.

Çin demiryollarında

Tevkif edilen Rus memurları

Japonya Hariciye nazırı Rusyaya cevap verdi

TOKYO, 5.A.A. — Sovyet sefiri M. Yurenev'in şark Çin demiryolları Sovyet memurlarının tevkifine dair 22 ağustosta yaptığı müracaatlara karşı, Japonya hariciye nazırı M. Hirota dün, M. Yurenev'e bir nota göndermiştir. Notada tevkifatın, Mançukuo memurları tarafından, askerî trenlere suikast hakkındaki kanunlara istinaden yapılmış olduğu bildirilmektedir.

M. Hirota bu tevkifatla şark Çin demiryollarını satın alma müzakerelerinin durması arasında hiç bir münasebet olmadığını ilâve etmektedir.

Notada, bu suikastları teşvik etmek ihtimalleri olanlar hakkında endişeler izhar edilmekte ve suikastların bilhassa askeri trenlere tevcih edildiği ve kurbanların başlıca Japon ve Mançurililerden oldukları kaydedilmektedir.

Notada, tevkif edilen hemen bütün Sovyet memurlarının kanuni olmayan cemiyetlere mensup oldukları ve bu cemiyetlerin maksatlarının Mançukuda sulhu ihlâl olduğu iddia edilmektedir. Hatta memurlardan bazılarının haydutlara demiryolunu uçurtmak için talimat ve patlayıcı maddeler verdikleri de bu iddialar arasındadır.

Mançuko - Sovyet itilâfı

MOSKOVA, 5 . A.A. — Amur nehri üzerinde hadis olan vakaların tekerrüne mani olmak maksadiyle Mançuko-Sovyet hükûmetleri arasında aktedilen itilâfname imzalanmıştır.

Bu itilâfname, hudut boyunca , bütün diğer nehirlere de şamildir.

Times'e göre

LONDRA, 5 (A.A.) — Taymis (Times) gazetesi Rus - Japon gerginliği hakkındaki korkuları biraz mübalâğalı addetmekte ve silâha müracaatın her iki memleket için de tehlikeli olduğu mütaleasında bulunmaktadır.

Gürültü ile mücadele

LONDRA, 5.A.A. — Gürültü ile mücadelenin muvaffakiyetini arttırmak maksadiyle, lokomotiflerin, pek mübrem bir lüzum olmadıkça, geceleyin düdük öttürmeleri yasak edilmiştir.

Silâh ticareti

Meşhur Zaharof Ne işler yapıyor?

Denizaltı gemileri satışını inhisar altına almışlar

VAŞINGTON, 5.A.A. — Dün, silâh ve mühimmat ticareti âyan tahkikat komisyonunda mühim ifşaat yapılmıştır. Ingiliz silâh fabrikası "Vickirs,, ile Amerika "elektrikli gemi,, şirketinin dünyayı, denizlatı gemisi satışı için hususî mıntakalara taksim ettikleri görülmüştür.

"Elektrikli gemi,, şirketi müdürü, şirketin, Avrupada Vickers tarafından yapılan bu çeşit bütün satış muamelelerinden bir yüzdelik aldığını söylemiş ve demiştir ki :

— Sir Bazil Zaharoff, şirketimizn Japonya mümessilliğini yapmaktadır.

Müdür, 1926, 1927, 1928, 1929 ve 1930 senelerinde Sir Bazil Zaharoff'un yüzde beş komisyon olarak şirketten 212,000 dolar aldığını ilâve etmiştir.

Komisyon reisinin :

— Kimdir bu Sir Bazil Zaharoff?,, Sualine müdür şu cevabı vermiştir:

— Tanıdığım adamların en kabiliyetlisi, en büyüğüdür, Komisyon reisi, şirket müdürünün Sir Bazil Zaharoff'a verildiği söylenmiş olan komisyon üzerinden varidat vergisini ödememesine yardımla suçlu tutmuştur.

Arşidük Otto

İtalya kralının en küçük kızıyla nişanlanıyormuş

ROMA, 5 (A.A.) — Havas ajansı muhabirinden: Kral ve kraliçenin prenses Zita'yı ziyaretleri, Arşidük Otto ile İtalya hükümdarlarının en küçük kızları prenses Maryanın nişanlanacakları şayisını çıkarmıştır.

Havadis doğru bile olsa, bunun Habsburg'ların tekrar tahta çıkmak hususundaki talihlerini değiştirmiyeceği zannediliyor .

ROMA, 5 (A.A.) — Kralın maiyetine mensup bir resmî şahsiyet, Avusturya Arşidükü Otto ile İtalya prenseslerinden Maria'nın nişanlandıklarına dair çıkarılan şayiaları katiyen tekzip etmiştir .

SON DAKİKA

Vazifeleri çoğalan belediye memurlarının maaşlarına zam

ANKARA, 5 (Telefonla) — İstanbul belediyesile hususî idaresinin birleştirilmesi dolayısile belediye memurlarının vazifeleri çoğaldığından ve bazı ücretli memurların dateadül cetveline ithalleri icap ettiğinden İstanbul meclisi umumisi vazifesi çoğalan memurların teadül cetveline ithallerini kabul etmiş ve kararını kadro ile birlikte Dahiliye vekâletine bildirmiştir.

Vekâlet teadül cetvelinde tadilâtı icap ettiren bu kararı Icra vekilleri heyetine tevdi etmiştir. Karar ve kadro tetkik edilmek üere Maliye vekâletine verilmiştir. Tetkikat bittikten ve kadrodaki tadilât heyeti vekilece tasdik edildikten sonra Dahiliye vekâleti kararı tasdik edecektir.

Türk - Yunan ticaret itilâfı

ANKARA, 5 (Telefonla) — Yunanistanla aktedilmiş olan ticaret itilâfnamesi müddeti bittiğinden 30 eylûle kadar temdit edilmiştir.

Millî Müdafaa Vekili geliyor

ANKARA, 5 (Telefonla) — Millî Müdafaa Vekili Zekâi Bey bu akşamki trenle İstanbula hareket etmiştir.

Iş kanunu önümüzdeki sene çıkacak, projede tadilât yapılıyor

ANKARA, 5 (Telefonla) — İktısat vekâleti, iktısat meclisi âlisi tarafından tetkik edilen Iş kanun projesile meclisi âlinin bu hususta ki raporunu tetkik etmektedir.

Iş kanun projesinde bazı tadilât yapılması zarurî görülmüştür. Proje bu tadilâtın icrasından sonra Millet Meclisine sevkedilecek ve meclisin önümüzdeki devrei içtimai yesinde kanuniyet kesbedecektir.

Rusya, milletler cemiyeti ve İran

TAHRAN, 5 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Sovyet Rusya ile Milletler Cemiyeti arasında cereyan etmekte olan müzakereler Iran mahafilince dikkatle takip olunmaktadır.

Mezkûr mahafil Iranın büyük komşusunun Milletler Cemiyetine girmesini müsait bir şekilde derpiş etmektedir. Bu yolda her türlü teşebbüse Iran müzaheret edecektir.

Sıvas kongresinin yıldönümü

SIVAS, 5 (A.A.) — Sıvas kongresinin kurulduğunun yıldönümü olan bugün bütün Sıvas halkı candan tezahüratla kutluladı.

Sabahleyin lise binası önünde ve cumhuriyet meydanında toplanan halka belediye reisi Hikmet Bey tarafından kongrenin tarihçesi anlatılmış ve bundan sonra büyük bir resmi geçit yapılmıştır. Halk bugünü sevinç içinde geçirdi.

Kongrenin toplandığı salon ve Gazi Hazretlerinin mesai odaları bütün halk tarafından ziyaret edildi. Gece de fener alayları tertip edilmiş ve bütün şehir baştanbaşa süslenmiştir. Bu mesut günün şerefine halk fırkasında büyük bir ziyafet verilmiştir.

Ziraat Vekili dönüyor

TRABZON, 5 (Milliyet) — Ziraat Vekili Muhlis Bey, Trabzon meb'usu Raif, Erzurum meb'usu Aziz Beylerle birlikte bugün devairi, Iş limited fındık müessesesini, nümune fidanlığını gezdiler. Vekil B. şerefine fırka tarafından Yeşil Yurt palasta bir ziyafet verildi.

Muhlis Bey yarın Gülcemal ile İstanbula hareket edecek ve Giresonda iki saat kadar kalacaktır.

Dağcılık ve kış sporları

Aziz B. in beyanatı

TRABZON, 5 (Miliyet) — Intihap mıntakasında tetkik seyahati yapmak üzere Trabzondan geçen Türkiye Idman ittifakları merkez heyeti reisi Erzurum meb'usu Aziz Bey bugün spor sahasını gezdi, Halkevinde sporcular hasbihaller yaptı.

Aziz Bey bana beyanatında; dağcılık ve kış sporlarına gittikçe büyük bir ehemmiyet verildiğini Bursada dağcılık ve kış sporlarından alınan iyi neticelerden sonra Ankara, Kayseri ve Toros dağlarında, Erzurum havalisinde bu sporların teessüsüne çalışıldığını söyledikten sonra kendisinin doğum yeri olan Trabzonu her geldikçe daha canlı ve daha güzelleşmiş bulduğunu, Trabzon gençliğinin spor bakımından büyük bir istikbale namzet bulunduğunu ilâve etmiştir. Aziz Bey Trabzonda deniz sporlarına ehemmiyet verilmesi lüzumunu da işaret etmiştir.

Ismet Pş. Hz. nin seyahatları

TRABZON, 5 (A.A.) — Ismet Paşa Hazretlerinin şehrimize gelecekleri haberi halkımızı çok sevindirmiştir. Şehrin her tarafında taklar kurulmakta canden tezahürat hazırlıkları yapılmaktadır.

Tuna iktisat misakı

LONDRA, 5 (A.A.) — Deyli Telgraf gazetesi Çekoslovakya hariciye nazırı Benesin yakında M. Mussoliniyi ziyaret ederek Tuna iktisat misakını hazırlayacağını yazmaktadır.

Maliye Vekili nezdinde

ANKARA, 5 (Telefonla) — Merkez bankası umum müdürü Salâhattin Bey bugün maliye vekilini ziyaret etmiş ve vekil Beyle malî meseleler etrafında görüşmüştür.

Düyunu umumiye komiseri

ANKARA, 5 (Telefonla) — Pariste bulunan düyunu umumiye komiseri ve sabık maliye müsteşarı Ali Rıza Beyin bugünlerde gelmesi bekleniyor.

İki tayyarecimiz Polonyaya gidiyor

ANKARA, 5 (Telefonla) — Tayyarecilik kursuna iştirak etmek üzere eylül ortalarına doğru iki tayyare zabitimiz Polonyaya gidecektir.

Muallim mektebi mezunları

ANKARA, 5 (Telefonla) — Dört sınıflı muallim mektebi mezunlarının muallim muavini addedilecekleri hakkında gazetelerde çıkan haberleri salâhiyetli zatlar tekzip etmekte ve kanunların muallim addettiği bu mezunların muallim muavini sayılmalarının varit olmıyacağını söylemektedirler.

Adil B. İzmire gitti

ANKARA, 5 (Telefonla) — Gümrükler vekâleti müsteşarı Adil Bey İzmir ve civarındaki gümrük ve inhisarlar teşkilâtını teftiş etmek üzere öğle trenile İzmire hareket etmiştir.

Tren kamyonete çarptı

AYDIN, 5 (Milliyet) — Nazilliden gelen marşandiz treni demiryolu kenarında bozulan bir kamyona çarptı. Yolcular vaktinde atladıklarından büyük bir facianın önü alınmıştır.

Yalnız Ayşe hanım isminde bir kadın hafifçe yaralanmıştır.

İran hariciye nazırı

VARŞOVA, 5.A.A. — Cenevreye gitmekte olan Iran hariciye nazırı ve Milletler Cemiyetindeki Iran heyeti reisi Kâzmî Han dün akşam buraya gelmiştir. Mumaileyh Varşovada 24 saat kalacaktır.

Avusturya ve Macaristan

VIYANA, 5.A.A. — Macaristan ve Avusturya nazırları, Macaristan'ın ziraat mahsülleri ile Avusturyanın sanayi mamûlâtını tanzim eden bir anlaşma hazırlamaktadırlar.

Avusturyada sükûn

VIYANA, 5. A.A. — Emniyet müdürleri konferansında memleketin her tarafında sükûnet olduğu bildirilmiştir.

ŞEHİR HABERLERİ

FELEK

Ana baba günü...

— Balkan notları —

Bugün beşinci Balkan oyunları bitti. Doğruşunu söytlemek lâzım gelir: bizim için pek tatlı bir şekilde bitmedi.

Geçen senenin üçüncüsü olan Türk takımı hiç müstahak olmadığı halde bir sayı farkla Bulgarların altına düştü. Bu mağlûbiyetin burada sebeplerini araştırmak boştur. Zaten bunun sebepleri bir mektupla, iki mektup ile izah edilemiyecek kadar da ehemmiyetsiz şeylerdir.

Şimdi vukuatı takip edelim:

Evvelce de yazdımdı ya! Sonuncu derecedeki vaziyet Yugoslavlarla Yunanlılar ve bizimle Bulgarlar arasında bir yarışma günü oldu.

400 metre düz koşuda ne genç Romen, ne de ihtiyar Besim mevki alamadılar.

Birinci Yugoslav, ikinci Yunan, üçüncü Yugoslav oldu. Zaman 51,6 saniye idi. Bu koşuda Bulgarlar bir sayı aldılar.

Yunan usulü disk atmada Bulgarların ümidi vardı. Geçen senenin şampiyonu Gançef bu sene ancak dördüncülüğü olabildi üç sayı aldı. Bizden de bir sayı altıncı oldu.

1500 metrede bizim Neoharidi plâcede olamadı. Birinci Yunan, ikinci Romen, üçüncü Yugoslav geldi. Zaman dakika 10 8/10 saniye idi. Burada da bir Bulgar iki sayı aldı.

110 metre maniada birinci seride birinciyi seçmeyi kazanamadı. İkinci seride Sedat kazandı ve finalde beşinci oldu. Yugoslavların ümidi ikinci olan doktor Buradoviç fazla mania dediğinden diskalifiye edildi. Burada Bulgarlar bir şey almadılar.

Maratonda birinci Yunan, ikinci Yugoslav, üçüncü Yugoslav, dördüncü Romen, beşinci ve altıncı Bulgar idi. Bunda 3 sayı aldılar ve bize tevzuku bununla temin edebildiler.

Üç adımda birinci Yunan, ikinci Yugoslav, üçüncü Yunan oldu. Mesafe 14,12 metre idi. Bizim Pulyos 13,57 ile dördüncü ve Selim 13,19 ile altıncı oldu. Bulgarlar bunda da sayı alamadılar.

Sırıkla atlamada Fethi 3,30 dan atladı, Haydar 3,40 tan fazla atlayamadı. Zaten rekoru da bu idi. Fethi birinci olamadı. Haydar da altıncı oldu. Bunda birinci 3,90 ile Doyçef idi. Bunda Bulgardır. Bu adam bir dünya şampiyonu olabilecek kumaştadır. İkinci Yunan, üçüncü Romen.

* * *

Akşam otelde verilen büyük ziyafette terbiyei bedeniye nazırı Mösyö Maleoviç ve bütün Zagrep erkânı, beynelmilel teşekküller temsilcileri ve mümessilleri bulundu. Nutuklar irat edilerek Balkan oyunlarının ehemmiyetli olduğu yadedildi. Biz Yugoslavlara beşinci Balkan oyunları münasebetile Türk sporculuğu namına bir kupa verdik.

Yugoslavya hükûmeti bütün Balkan spor murahhaslarına (Sensava) madalya verdi ve bu suretle beşinci Balkan oyunları da bitti.

Gelecek sene memleketimizde yapılacak bu oyunlarda İnşallah biz de elimizden gelen kadar muvaffak oluruz.

Umumî tasnif şöyledir:

Birinci Yunan 164, ikinci Yugoslav 155, üçüncü Romanya 61, dördüncü Bulgaristan 33, beşinci Türkiye altıncı Arnavutluk 7.

FELEK

Gümüş paralar

Teknik bazı tadilât yapılmasına karar verildi

Yeni gümüş paraların kalıpları üzerinde teknik tetkika ait bazı tadilât yapılması lâzımgelir görülmüştür. Bu tadilât bir kaç gün kadar icra edilecek ve paraların basılmasına başlanacaktır. Paraların tırtıllı olmalarına yazı yazılması da kabil olup olmadığı tetkik edilmektedir. Ancak bu yazıların kabartma mı, yoksa çukur olarak mı yapılacağı henüz kararlaştırılmamıştır.

Dahiliye Vekili Armutluda

Dahiliye Vekili Şükrü Kaya Bey bugün Armutluya gitmişlerdir.

BORSA

(İş Bankasından alınan cetveldir)

5 Eylül 934

AKŞAM FIYATLARI

İSTİKRAZLAR		TAHVILAT	
Birinci dahili	96	Rıhtım	17,75
Birinci Ergani	97	Mümessil	48,75
II	28,50	» II	47.70
III	27.30	» III	49,00
	27.50		

ESHAM

Anonim Nama	10	Reji kuponsuz	2,35
» Müsamiline	10	Telefon	11
Anadolu Mümtaz	105	Terkos	18
Türkiye Cümhuriyet Bankası		Çimento	12.15
Anadolu	55.25	İttihat dey.	13,50
Anadolu Hissesi	32	Şark dey.	0.85
Anadolu Hayriye	26.90	Balya	1,55
	15.25	Şark m. ecza	3,20

ÇEK FIYATLARI

Londra	6.20.75	Prağ	19,13,50
Nüyork	12,06	Belgrat	34,83,50
Paris	80.75.96	Moskova	10,90
Cenevre	9.27.13	Berlin	2.02.69
Milano	2.43.70	Varşova	4,20,
Amsterdam	3.38.83	Budapeşte	3,96,16
Madrit	1.17.45	Madrit	5.81,50
Atina	83,63	Bükreş	79,32,84
	65.35	Viyana	4,25

NUKUT (Satış)

	Kuruş		Kuruş
1 Fransız Frangı	170	20 İsviçre	808
1 Dolar	117	1 Peseta	18
1 Kor. Çek.	106	1 Mark	49
1 İng. Ster.	22	1 Zeloti	20,50
1 Florin	629	20 Leg	19
1 Lira	216	20 Dinar	53
1 Belçika Frangı	23	1 Çernoviç	—.—
1 Drahmi	118	Altın	9.22
	24	Mecidiye	56,50
	83	Banknot	240

EKONOMİ

Buzhane işini Belediye alırsa

Tüccarın hesabına iyi mi gelir, fena mı?

İstanbul ve Trakya tüccarlarının şikâyetleri üzerine İstanbul soğuk hava depolarının ihtikâr yapıp yapmadıklarını uzun müddet tetkikten sonra Ticaret odası idare heyeti nihayet bu hususta belediye ile temasa geçmiştir.

Karaağaçta mezbahanın yanında belediyenin bir soğuk hava deposu olduğundan soğuk hava depoları işinin belediye elile halledilebileceği kanaati vardır. Bu depo şehrin en büyük ve en asri soğuk hava deposudur. Belediye diğer soğuk hava depolarile rekabet ederse fiatların inebileceği düşünülmektedir.

Dün bu hususta bir muharririmiz tetkikat yapmış ve alâkadarlardan muhtelif kimselerle konuşmuştur. Bir peynir tüccarı muharririmize demiştir ki:

"— Ticaret odasının soğuk hava depoları için belediyeye müracaatta fikri ne olduğunu bilmiyorum. Belediyenin Sütlücedeki soğuk hava deposu çok müsait olmakla beraber, şehirden çok uzak olduğunu da unutmamak lâzımdır. Biz burada ekserisi Balık pazarının içinde olan buzhanelere malımızı kolaylıkla koyuyor ve icap edince derhal alabiliyoruz.

Malımız mağazada durmuş, depoda durmuş ikisi de bir... Halbuki malı Sütlüceye göndermek ve sonra da çekmek yalnız masraf açacak bir iş değil, ayni zamanda vakti de öldürecek bir haldir. „

Diğer taraftan bir buzhane sahibi de demektedir ki:

"— Bizim ihtikâr yapıp yapmadığımızı tetkike ne lüzum var. İşte belediye buzhanesinin fiatları, işte bizimkiler. İkisinin arasında hiç bir fark yok. Bizimle beraber belediye de mi ihtikâr yapıyor?„

Ticaret odalarına yeni bir şekil verilecek

İktisat vekâleti Ticaret Odalarına yeni bir şekil vermeğe karar vermiştir.

Bunun için on beş sene evvel yapılan odalar nizamnamesinin değiştirilmesi için üzerinde tetkikat yapılmaktadır.

Iç ticaret umum müdürü İsmail Hakkı Bey de bir müddettenberi şehrimizde bu işle meşgul olmuştur. Odalar, yeni şekilde İktisat vekâletinin birer yardımcı bürosu halinde çalışacaklardır.

Birçok odaların da tasfiyeye tâbi tutulması takarrür etmiştir.

Buğday stoku arttı

Son günlerde İstanbuldaki buğday stoku gittikçe artmaktadır. Bilhassa son hafta zarfında stok geçen senenin ayni zamandaki stokla kiyas kabul etmiyecek bir dereceye vasıl olmuştur.

Ticaret borsasının tuttuğu istatistiğe nazaran geçen hafta şehrimizdeki buğday stoku 32,833 tona yükselmiştir. Bir evvelki haftanın stoku ise 29.286 tondu. Geçen senenin ayni haftasının buğday stoku ancak 9,375 tondu.

Oda meclisi toplanamadı

Ticaret odası meclisi dün muhtelif meseleleri görüşmek üzere bir toplantı yapacaktı. Fakat ekseriyet olmadığından bu toplantı yapılamamıştır.

Fındık ihracatımız

Geçen hafta içinde şehrimizden İskenderiyeye 960, Hamburga 2000 kilo fındık ihraç edilmiştir. Ticaret borsasından aldığımız malûmata nazaran şehrimizde fındık ve ceviz stoku kalmamıştır.

Şehrimizde fındık üzerine iş yapan bazı müesseselerin İktisat vekâletine yaptığı müracaata nazaran fındık mıntakalarında son senelerde bazı gayri resmi şahısların fındık ticaretimizin vaziyeti ve Avrupa piyasaları hakkında yanlış haberler vermeleri müstahsili zarara sokmuş ve geçen mahsulün bir kısmının ellerinde kalması neticesini vermiştir.

Tevfik Rüştü Bey Bugün gidiyor

Evvelce de yazdığımız veçhile, Milletler Cemiyetinin heyeti umumiye toplantısına iştirak edecek olan Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Bey bu sabah Lloyd Triestino kumpanyasının Adria vapurile ve Venedik tarikile Cenevreye gidecektir.

Gazeteleri kapatılanlar yeni gazete çıkaramaz

Vekiller heyeti kararı ile matbuat kanununun beşinci maddesine istinat ederek gazeteleri kapatılan şahısların tekrar gazete çıkarmamaları için İstanbul vilâyeti çok dikkatli bulunmaktadır. İktısadî ve ticarî olarak gazete çıkaracaklar hakkında sıkı tahkikat yapılacak ve yeni gazete çıkaracakların bu şahıslarla alâkası olup olmadığı araştırılacaktır.

Ebeler Birliği dün reis Belkis Hanımın riyaseti altında cemiyet merkezinde toplanmış ve umumî içtimada intihap edilen yeni heyeti idare azası da hazır bulunmuştur.

Dünkü içtimada meslekî meseleler mevzuu bahsolmuş ve geçen içtimada verilen kararların ait oldukları makamlara bildirilmesi için teşebbüsata geçilmesine karar verilmiştir.

İmtiyazlı şirketlerde sıkı tetkikler devam ediyor

Otobüs seferlerinin artması ve serbest rekabet imkânlarının kaldırılmaması muvafık görüldü

Nafia vekilimiz Ali Bey, dün imtiyazlı şirketlere ait meselelerle meşgul olmuş ve bazı ziyaretlerde bulunmuştur.

Ali Bey, bu arada, Halk Fırkası umumî idare heyeti azasından Cevdet Kerim Beyle görüşmüştür.

Vekil Bey, bugün de tetkik ve teftişlerine devam edecektir.

Şark Demiryolları tarifesi

Evvelisi gün Nafia vekili Ali Beyle Şark Demiryolları kumpanyası direktörü arasında mutabık kalınan esaslar dahilinde tarifelerin tenzili için direktör M. Paskal, telgrafla Paristeki şirket mümessillerine müracaat etmiştir. Mesele müstacel ve ehemmiyetli olduğu için mümessillerin bugünlerde toplanmaları ve muvafakat cevabını bildirmeleri beklenilmektedir.

Nafia vekâleti, Şark Demiryolları idaresinin vaziyetini son derece hassasiyet ve dikkatle mürakabe ettirmektedir. Şimdiki halde şirket imtiyazının satın alınması mevzuu bahis olmamakla beraber, mukavele hâricinde bir hareket görüldüğü takdirde işletme hakkının devlete intikal etmesi düşünülecektir.

Kumpanyanın eski hesabatı, 1926 yılında yeni mukavele yapılırken tasfiyeye uğratılmıştı. O tarihtenberi cereyan eden muameleler de hazine ile alâkası olması itibarile inceden inceye yoklanmaktadır.

Otobüs imtiyazı meselesi

Aldığımız malûmata göre; belediyenin şehrimiz otobüs imtiyazını almak teşebbüsü neticesiz kalmıştır.

Vesaiti nakliyenin otobüs seferleri ile artması ve serbest rekabet imkânlarının takyit edilmemesi halkın ve iktisadî ahvalin icaplarına uygun görülmüştür. Bu arada, imtiyaz belediyeye verildiği takdirde, müddet hitamı bulduğu zaman hükûmete devredilecek sabit tesisatın bulunmaması da nazarı itibara alınmıştır.

Bu vaziyet karşısında belediye yalnız otobüs işletmek ruhsatını istihsal etmek istemiştir. Fakat, bu şekil de faydasız görüldüğünden Nafia vekâletince muvafakat edilmemiştir.

Telefon şirketindeki tetkikler

Telefon şirketinde şimdiye kadar yapılmakta olan tetkikler bir hayli ilerlemiştir. Verilen malûmata göre; bazı abonelerden alınmış olan fazla paraların iade edilmediği, şirketin bazı taahhütlerini vaktinde yerine getirmediği ve eski muamelâtta daha bazı pürüzlü ve karışık noktalar bulunduğu tesbit edilmiştir.

Tetkikatın sonunda, yalnız şirketin satın alınmasını icap ettiren vaziyetin tesbiti ile kalınmıyarak idarî cepheden mesullerin de aranacağı söylenmektedir.

Heyetin tetkikatı azami iki ay zarfında tamamlanacak ve bunu müteakip pazarlık müzakeresi başlıyacaktır. Eski hesapların tetkiki ile meydana çıkacak alacakların, yapılacak anlaşmada nazarı itibara alınması ve mahsup muamelesi yapılması muhtemeldir.

Şirketlerin harice çıkardıkları döviz

Diğer taraftan imtiyazlı şirketlerin muamelâtı tetkik edilirken harice çıkarabilecekleri gelir miktarı da tesbit edilerek memleketimizde kalması icap eden dövizlerin gönderilmemesi için tedbirler alınacaktır.

Yapılan hesaplara göre, şirketlerin bu suretle toplanan ve mukabilinde yalnız Türk emtiası çıkarılabilecek olan para tutarı 10 milyon lirayi geçkindir. Fakat, bu miktar tetkikatın sonunda kat'i olarak tesbit edilebilecektir.

Abonelerin malı olan saatlerin tesbitine başlandı

Küçük çaptaki elektrik saatlerinde yapılan tenzilâtın bu ayın bidayetinden itibaren tatbik sahasına konulduğu malûmdur.

Bu saatleri 7,5 senedenberi kullanan abonelerin ve mübayaa tarihlerinin tesbitine başlanılmıştır. Bu hususta şirketteki ve belediyedeki kayıtlardan istifade edilmektedir. Icap ederse eşhas nezdindeki müsbet vesaike de müracaat edilecektir. Ödediği kira ile elektrik saatlerini amorti etmiş olan abonelerin tayini işi azamî çabuklukta bitirilecek ve bu aboneler badema kira ödemiyeceklerdir.

Bazı abonelere, ancak umumî masraflar ödendikten sonra saatlere tesahüp edebilecekleri memurlar tarafından bildirilmiştir. Bu cihet vekâletin nazarı dikkatini celbetmiş ve abonelerden hiç bir suretle fazla para alınmaması hususunda tedbir alınmıştır.

Bu tarzdaki iddiaları ileri sürenlerin kimler oldukları aboneler tarafından bildirildiği takdirde haklarında derhal takibat yapılacaktır.

Üçüncü Kısım tahviller

Cumartesiden itibaren umuma satış başlıyor

Ergani demiryolu istikrazı A. ve B. serilerini hâmil olanlara yeni C. tahvillerinin ayni numaralarını bankalardan almak için verilen mühlet bugün bitecektir. Bu altı günlük mühlet bittikten sonra bankalar tahvilleri serbestçe satabileceklerinden tahviller cumartesi gününden itibaren umuma satışa çıkarılacaktır. Maamafih dün akşama kadar tahvillerini almayan pek az kimse kalmıştı.

Birkaç gündenberi tahvil almak için çok müracaat yapıldığından bankalar çok kalabalık bir manzara arzetmektedir.

Gizli nüfus kaydına devam ediliyor

Gizli kalan nüfusların kaydına devam edilmektedir. İstanbul vilâyeti dahilinde nüfus memurları, kendilerine yardımcı olarak verilen memurlarla birlikte dün de geç vakte kadar çalışmışlardır.

İstanbul nüfus müdürlüğü tarafından kazalardaki nüfus memurlarına verilen emirde eylülün 8 inci günü akşamına kadar gizli kalan nüfuslarda kaydedilenlerin umumî yekûnunun müdüriyete gönderilmesi bildirilmiştir.

Nüfus memurlukları henüz listeleri hazırlamadıklarından son mühletten istifade ederek kaydolanların yekûnu hakkında tam malûmat elde edilememiştir.

Salkımsöğüt Kapısı

Nihayet tamirine karar verildi, 2000 lira sarfedilecek

Eski Babâlinin Salkımsöğüde bakan kapısı bakımsızlıktan harap bir hale gelmişti.

Tarihî bir kıymeti olan bu kapının tamiri İstanbul vilâyetince kararlaşmış keyfiyet alâkadar makama bildirilmiştir.

Dün öğrendiğimize göre Millî emlâk müdüriyetine ait olan bu kapının tamiri için Maliye vekâletine yazılmış; Maliye vekâleti de Nafıa vekâletine müracaat ederek keşfinin yapılmasını istemiştir.

Ancak tarihî kıymeti haiz olan bu kapının üstündeki işlemelerin tamiri esnasında bozulmaması için müzeler umum müdürlüğü tarafından da bir memur gönderilecektir.

Müzeler umum müdürlüğü tarafından Millî emlâk müdürlüğünün talebile yapılan keşifte kapının 2 bin lira sarfile tamir edileceği anlaşılmış, tahsisatın 800 lirası da gelmiş, fakat evrakı keşfiye henüz ikmal edilmediği için tamirata başlanamamıştır.

MAARİFTE

Eksik Bir kelime

72 talebenin sınıfta kalmasına sebep mi oldu?

Gazi Osman Paşa orta mektebinde, riyaziye dersinin bakalorya ikmal imtihanı bir yanlışlık yüzünden fena bir netice vermiştir. Evvelki gün bu mektebin son sınıfında riyaziye imtihanı yapılırken, verilen üç sualden biri talebeye sehven eksik okunmuştur. Talebe sualden, bir kelimenin eksik olması üzerine, mana çıkaramamış ve verilen bu faiz meselesini halledememiştir. Imtihana (81) talebe girmiş, bunlardan ancak (9) una 2,5 numara takdir edilebilmiştir. Bu (2.5) ta talebenin lehine (3) yapılarak çocuklar sınıfta ipka olmaktan kurtulmuşlardır.

Bu vaziyet üzerine sınıfta kalan (72) talebe telgrafla Maarif vekâletine müracaat ederek vaziyeti bildirmişlerdir. Mektep idaresi de, ayrıca vekâlete bu hususta malûmat vermiştir. Vekâletten cevap beklenmektedir. Vekâlet imtihanın tekrarını emretmezse, (72) talebe sınıfta kalmış olacaktır.

Bizim yaptığımız tahkikata göre sorulan sual şudur:

Paramı iki müsavi kısma ayırarak bir kısmını yüzde (4.5) tan ve diğerini yüzde (5) ten faize verdim. Faizlerinin yekûnu arasında (600) lira fark vardır. Paramın mikdarı nedir?

Bu sualin baş tarafındaki «diğerini» kelimesi talebeye söylenirken nasılsa unutulmuştur. Talebe de, bu yüzden sualden yanlış manalar çıkarmıştır.

Hukuk fakültesinin yeni dekanı

Hukuk fakültesinin yeni Dekanı profesör Sıddık Sami Bey dünden itibaren vazifesine başlamıştır. Eski dekan Tahir Bey muamelâtı Sıddık Sami Beye devretmektedir. Tahir Bey bir kaç gün, Sıddık Sami Beyle beraber çalışacaktır.

Yeni dekan dün hukuk fakültesi teşkilâtını gezmiştir.

Ortamekteplere tehacüm devam ediyor

Bu sene lise ve orta mekteplere pek fazla bir tehacüm vardır. Kaydü kabul muamelesi teşrin başına kadar uzatılmıştır. Müracaatlar devam ederse kadroya yeni şubeler ilâve edilecektir.

Leyli talebelerin Haydarpaşa lisesine nakli üzerine diğer mekteplerde dersane adedi artmıştır. Bu sene sınıflarda (80—90—100) talebe bir arada bulundurulmayacaktır.

Avrupadan Üniversiteye getirilecek kitaplar

Dün Üniversite rektörü Cemil Beyin riyasetinde bir toplantı yapılmıştır. Bu toplantıya Hukuk fakültesi yeni dekanı Sıddık Sami Bey de iştirak etmiştir. Dünkü toplantıda Avrupadan getirtilecek kitaplar üzerinde konuşulmuştur. Bu hususta bütçeye (50) bin lira tahsisat konmuştur. Kitapların teşrinievvele kadar gelmesi temin edilecektir.

Istanbulun filmi

İngiliz rejisörü şehrimizin merak uyandırdığını söylüyor

İngiliz British International Pictures film şirketi namına İstanbulun manzaralarını filme almak üzere rejisör M. Goldschmid'in şehrimize geldiğini yazmıştık. M. Goldschmid refakatinde ikisi İngiliz, biri Avusturyalı ve ikisi Çekoslovakyalı olmak üzere dört kişilik bir heyet ile bir haftadanberi İstanbulun bir çok manzaralarını filme almıştır.

Dün M. Goldschmid ile görüştük. Rejisör bize İstanbul hakkındaki müşahedelerini şöyle anlattı:

— Bugünkü İstanbulu filme aldık. İstanbul hakikaten şayanı dikkat ve merak uyandıran bir şehirdir. Bu sebeple Türkiyenin bu köşesini, halkını, yeni binalarını, bariz hususiyeti olan yerlerini hep filme çektik. Böylece bir çok filmler meydana geldi. Bu film yeni bir (manzara) tarzıdır. Bunda nevvel Avrupa şehirlerinin bir çoğunu filme almıştık. Bunları şirketimizin merkezi olan İngiltereye götüreceğiz. Orada hazırlandıktan sonra Avrupa ve Amerikanın her tarafına dağıtılacaktır.

İstanbulda kaldığımız müddet zarfında herkesten misafirperverlik ve hüsnü kabul gördük. Vazifemizde bize kolaylıklar gösterildi.

Çok güzel memleketiniz var. Çok halûk insanlarsınız.

Türkiyeye tekrar gelip, mevzuu Türkiyeden alınmış bir film çevirmek isteyoruz. Şimdilik bu film için mevzu aramaktayız. Bunu bulabilirsek, çevireceğimiz film pek cazip bir şey olacak ve dünyanın her tarafında seve seve seyredilecektir. Çünkü dünya daima yeni ve cazip şeyler görmek isteyor.

Bizans eserleri

Şengül sokağında Mevhibe Hanım isminde bir kadının ev yaptırmak üzere arsasını kazdırırken bazı Bizans eserlerine tesadüf edildiğini yazmıştık. Bu hafriyat devam etmekte ve hafriyata müzelerden bir memur nezaret eylemekte, zuhur eden parçalar toplanmaktadır. Buranın Yerebatan sarnıcının istinat duvarları olduğu anlaşılmıştır.

Günün Gölgesi

Şişmanlığa doğru...

Yeni mevsime girerken yeni modaya giriyoruz. Bakalım sonbaharda bu moda denilen sihirbaz değneği kadınları ne şekle ne şemaile sokacak? Şu muhakkak ki her halde geçen senekinden çok farklı elbiseler biçimler göreceğiz.

Zaten, moda hâlikleri, mallarını sürmek için dört ay zor sabredebildiler. Onlara göre, keşke senede dört yerine sekiz mevsim olsa da kadınlar bol bol elbise değiştirseler... Yani bol bol para harcasalar...

Fakat bir de gelin bunu kocalara sorun...

Şimdiden yüksek âlemde (!) deveran eden rivayetlere bakılırsa, artık omuzları bostan korkuluğu gibi kalkık elbiseler iflâs ediyormuş; kadının bütün hatlarını bütün yuvarlaklıklarını meydana çıkaran elbiseler moda oluyormuş...

Zannediyorum ki moda senelerdenberi nihayet aradığını, yani kadına yakışanını buldu.

Sert çizgiler, sert hatlar ve zaviyeli elbiseler, kadının vücudünü adalelendiriyor, erkekleştiriyordu. Halbuki vücudün bütün kıvrımlarını sıvazlayan bir "Krep saten„ kadın vücudüne daha çok intibak etmek kabiliyetindedir.

Eli ve gözü gıcıklayan, tırmalayan sert bir "organdi„ yerine yumuşak bir ipekli kadife nazarları daha okşamaz mı?

Evet, eskiden zaviyelere, köşelere takılan, takdirler şimdi bir içim su gibi, hiç bir maniaya takılmadan süzülüp akacaktır. Vücudün kıvrımlarındaki kumaştan köprüler yıkılacak, onların yerine tabiî vadiler hasıl olacaktır.

Bütün bunların sebebi de şişmanlık modasının tekrar avdet etmesidir... Zayıflığa elveda!... Bu kış kemiklerin örtülmesi, vücudün tesviyesi lâzımdır. Çünkü bu seneki modanın çarkı yuvarlaktır. Dişlisi yeniktir.

Şişman kadın! Aman yarabbi ne sakil, ne biçimsiz şey!...

Evet, bir vakitler de zayıflar için:

— Iğne iplik diye alay ederdik...

Unutmayalım ki moda bir göz alışkanlığı meselesidir. Onun içindir ki evvelce rastıklı kaşlara alışan gözlerimiz, sonra hurma çöpü, kibrit çöpü gibi kaşları sevdi. Kolan saçları beğenenler, nihayet oğlan çocuğu gibi kafaları kazınmış kızları hoş görmeğe başladılar.

Eskiden ideal kadın sandalyeye oturduğu zaman vücudü iki taraftan dörder parmak taşan kadındı.

Sonra ideal kadın sandalyeye oturduğu zaman iki tarafta dörder parmak tahta boşluk bırakan kadın oldu.

Bugün ise ideal kadın sandalyeyi doldurandır.

Onun için daha şimdiden Avrupada kuvvet şurupları, şişmanlık ilâçları satan fabrikalar reklâma başlamışlardır.

Bizde ise buna hacet yoktur. Hanımlarımız yavaş yavaş hamur işlerine başlasalar, makarnaya iltifat etseler, canım su böreklerine, püf böreklerine, baklavalara biraz gülümseseler dah iyi olur.

Şimdiye kadar söylediklerimizi hülâsa edelim:

Yeni modanın remzi şudur:

Pilâvdan dönenin kaşığı kırılsın!

Mümtaz FAIK

Başvekil Pş. Hz.

Bir kaç gündenberi rahatsız bulunan Başvekil İsmet Paşa Hazretleri iyileşmişler ve dün akşam üzeri bir gezinti yapmışlardır.

VİLÂYETTE

Üç aylıklar

Dullar, yetimlerle mütekaitlerin üç aylıkları bugünden itibaren tevzi edilecektir.

Ruam mücadelesine başlanıyor

Hayvan sağlık zabıtası kanunu mucibince bir teşrinievvelde İstanbulda ruam mücadelesine başlanacaktır. Belediye hududu dahilindeki atlara belediye baytar müdürlüğü, belediye hududu haricindeki kazalarda da vilâyet baytar müdürlükleri çalışacaklardır.

Vilâyet baytar müdüriyetince kazalardaki hayvan mikdarı tesbit edilmiş ve cetvelleri Ziraat vekâletine gönderilmiştir. İcap eden ilâçların gönderilmesi de vekâletten rica edilmiştir.

Ruam mücadelesine ait tedbirleri almak üzere bugünlerde Ziraat vekâleti baytar müdürü umumiliği müessesesat müdürü Muzaffer Bey şehrimize gelecektir.

Seyahat intibaları: 13

Otomobille Avrupada 9000 kilometro

İnsan farkına varmadan gümrüğü atlarsa yolun yarısından nasıl çevrilir?

Isviçre hududunda bir tevkif tehlikesi — İstasyon, polis, jandarma, tahsil memurluklarını ve hapisane müdürlüğünü üzerinde toplayan adamla bir çekişme — Hapisane yeri ne pansiyon . . .

Avusturya yolları nasıldır? diye bir sual karşısında kalırsam ne cevap vereceğimi kestiremiyorum. Bu memlekette dokuz bin kilometrelik seyehatimizin en iyi yollarına tesadüf ettiğimiz gibi, en fena yollarına da tesadüf ettik. Avusturyalılar büyük şehirler arasındaki yolları asfalt yapmağı kararlaştırmışlardır. Fakat malî vaziyetlerinin darlığı içinde yol yapma programını kolay kolay tatbik edemiyorlar. Şimdiki vaziyet şudur: Uzun bir yol üstünde parça parça asfalt kısımlar vardır. Binaenaleyh uzun bir mesafe nazarı itibara alındığı zaman bir Avusturya yolunun iyi veya fena olduğu söylenemez. Bir yol üstünde iyi olan kısımlar da vardır, fena olan kısımlar da vardır.

Misâl olarak Innsbruck şehri ile İsviçre hududu olan Feldkirch arasındaki 184 kilometrelik yolu alalım: Innsbruck'tan hareket ettikten sonra Telfs kasabasını geçinceye kadar yirmi sekiz kilometrelik geniş bir asfalt yol vardır. Bundan sonra Imst kasabasına kadar yirmi beş kilometrelik dar, bozuk ve taşlı bir yol geliyor. Sonra Imst'ten başlıyarak Landeck şehrine kadar yirmi kilomtrelik iyi yol var. Bunu altmış kilometrelik fena bir yol takip ediyor. Sonra da gene hududa kadar iyi bir yol geliyor.

Innsbruck'tan İsviçreye geçmek için bizim takip ettiğimiz yol bu idi. Landeck ile Bludenz arasındaki fena yol üstünde yüksek dağlar ve Arlbez geçidi vardır. Bu yolun fena olan kısmında otomobil sürmeği müşkülleştiren bir âmil de şudur ki çok kalabalıktır. Italya yolları da dahil olduğu halde şimdiye kadar bu derece kalabalık yol görmemiştik. Her saat yüzlerce otomobile tesadüf edilmektedir. Çünkü İsviçreden cenuba Italyaya, şimale Almanyaya veyahut ta şarka Viyanaya gidecek olan yolcular buradan geçmek mecburiyetindedir. Tesadüf ettiğimiz otomobillerin büyük ekseriyeti yabancı otomobilleri idi. Ingiltereden, Fransadan, İsviçreden, Iskandinavya'dan gelen otomobiller bir nehir halinde bu yoldan akıp şarka doğru gidiyorlardı. Avusturya hükûmeti bu yolun ehemmiyetini bildiği içindir ki fena olan kısımların tamirine başlatmıştır. Yolda binlerce yol tamircisine tesadüf ettik. Fakat henüz Innsbruck İsviçre yolu tamam olmaktan uzaktır. Yapılmamış olan kısımlar, yukarıda izah ettiğim kalabalık dolayısile tehlikelidir. Dar dağ geçitlerinde, uçurumlarda karşıdan gelen otomobillere yol vermek için dakikalarla beklemek icap etti.

Bunun içindir ki Innsbruck ile İsviçre hududu arasındaki 184 kilometrelik yolu tahmin ettiğimiz kadar kısa bir zaman içinde geçemedik. Dalmaçya'nın dağ yollarını bırakarak Italyaya geleli, bir şehirden diğer şehire kaç saatte gideceğimizi dakikası dakikasına biliyorduk. Şimdi seyahatimiz tekrar intizamını kaybetti. Bin müşkülât ile son Avusturya şehri olan Feldkirch'e geldiğimiz zaman karanlık basmıştı. Ancak bir Şilin mukabilinde hududu her zaman geçeceğimizi bildiğimiz için endişe etmiyorduk. Feldkirch şehrinin hududundan çıkar çıkmaz, Avusturya gümrük kulübesine geldik. Âdeta şehrin içinde denilecek kadar yakındı. Burada pasaportları kaydettirip bir Şilin mukabilinde otomobil karnesinin muamelesini de yaptırdıktan sonra Avusturyadan çıktık. Sabahleyin Italyadan hareket etmiş, öğle yemeğini Avusturya'da Innsbruck şehrinde yemiş ve akşama da Avusturyadan çıkarak İsviçreye girmiştik. Eğer Innsbruck ile Feldkirch arasında yolların büyük bir kısmı bozuk olmasaydı, akşamdan evvel, İsviçreden de çıkıp Almanyaya girebilecektik. Maamafih esasen İsviçreden böyle çabucak ayrılmağa niyetimiz yoktu.

Feldkirch şehrini çıkıp ta Avusturya gümrük kulübesinde muameleyi bitirdikten sonra geniş bir asfalt yola geldik. Biz İsviçre hududunun Buchs kasabasında olduğunu zannediyorduk. Bunun için buradaki İsviçre gümrüğüne mümkün olduğu kadar erken varmak için yüz kilometre üzerinden sürmeğe başladık. Etrafı orman olan geniş ve güzel bir asfalt yol. Hem sürüyor, hem de iki gümrük kulübesi arasındaki mesafenin uzaklığına hayret ediyorduk.

Bir müddet sonra bir köye geldik. Burada üniformalı bir adam, elinde bir fenerle sokağın ortasında bizi bekliyordu. Otomobili görür görmez, büsbütün önümüze geçerek elile durmamızı işaret etti. Derhal durduk. Zor anlayabildiğimiz bir Alman şivesi konuşan adam:

— Evrakınızı görmek isterim dedi.

Derhal verdik. Ince uzun bunları tetkik etti. O evrakı tetkik ederken, ben de kendini tetkik ediyordum. Üniformasından anladım ki şimendifer memuru olmalıdır.

— Hepsi tamam dedi. O halde neden Şanwald gümrüğünden kaçmak istediniz?

— Şanwald neresi oluyor? Biz Feldkirch'ten çıktık İsviçreye Buchs gümrüğüne gideceğiz.

Memur, geri gitmemizi emretti. Içime bir şüphe geldi. Acaba yolda fazla süratle gittik de bizden ceza mı istiyorlardı?

— Bir kabahat işlemiş isek bilmiyoruz, dedim. Cezası da varsa tediyeye hazırız. Fakat vakit geçtir. Yağmur da başlıyacak. İsviçreye geçeceğiz. Vakit kaybedemeyiz.

— İsviçreye girmiş bulunuyorsunuz. Fakat hudutta gümrük muamelesi yaptırmadan, bunun ağır cezası vardır. Derhal Şanwald'a dönünüz.

Memurun sözünü kestim. Elimdeki harita İsviçre hududunun Buchsta olduğunu gösteriyordu. Bu haritaya o kadar itimadım vardı ki:

— Beyhude uğraşıyorsunuz dedim. Geri gitmeğe hiç niyetim yoktur.

Memur meram anlatmağa çalıştı. Muvaffak olamayınca vekarla:

— O halde dedi maateessüf sizi tevkif etmek mecburiyetinde kalacağım.

— Ne hakla? dedim.

— Lihtenştayn (Liechtenstein) develti namına.

Lihtenştayn, Lihtenştayn, hukukî vaziyetimi anlamak için tarih ve coğrafya malûmatımın yardımına müracaat ettim. Vaktile mukaddes Roma imparatorluğuna sonra da Alman konfederasyonuna dahil olan küçük bir devlet vardı. Arazisi 75 kilometre murabbaı, nüfusu on bin kadar. Gülmeğe başladım. Italyada, Almanyada olsa insan tevkif edilebilir. Fakat böyle küçük bir devlet. Lihtenştayn..

— Bir defa dedim üniformanızdan anlaşılıyor ki siz şimendifer memurusunuz. Ne hakla bir seyyahın yolunu kesersiniz.

— Ben istasyon memuruyum ama, jandarma ve polislik vazifesini de yaparım.

— Belki hapishane müdürüsünüz de.

— Hapishanemiz yoktur. Fakat birisini hapse koymak icap ederse, bir pansiyona yerleştiririz.

Lihtenştayn devletinin şimendifer memuruna, jandarmasına, polisine, kimbilir belki de vergi tahsildarına ve hapishane müdürüne itaat etmeyip te o geceyi rahat bir pansiyonda geçirmek te mümkündü. Fakat ortada bir yanlışlık olduğuna da inanmağa başlamıştım.

— Pekâlâ dedim. Mademki bu kadar sıfat ve salâhiyeti haiz bir memursunuz. Sizin emrinize itaat ederek geri döneceğim.

Memurun koltukları kabardı.

— İtsasyona kadar gidelim de oradan telefon edeyim dedi.

İstasyona gittik. Oradan Şanwald gümrüğüne bir şeyler anlatıyordu. Ben yalnız "Das auto ist hier,, sözlerini anladım. (Otomobili yakaladım).

Jandarma, polis, hapishane müdürü ve vergi tahsildarı olan zattan ayrıldık. Şanwald gümrüğüne vardığımız zaman anladık ki İsviçre ile Lihtenstayn arasındaki bir anlaşma üzerine İsviçre gümrük muamelesi evvelden olduğu gibi Buchs'ta yapılmıyor, Şanwald'da yapılıyormuş. Seyahlara karşı daima nazik olan İsviçre memurları yanlışlığı kindeleri yapmış gibi, itizar ettiler. Muamele bir kaç dakika içinde bitti. Sonra tekrar Lihtenştayn devletinin arazisine girdik ve geri çevrildiğimiz köyden geçerken bu defa jandarma, polis, hapishane müdürü ve vergi tahsildarının bizi uğurlamak için fenerini salladığını gördük.

A. Ş.

Öz dilimizle

Mehmetçik geçerken...

Geçen gün "Milliyet,, in penceresinde birkaç arkadaşla önümüzden geçenlere bakıyorduk. Derken ansızın bir boru sesi duyuldu. İzciler geçiyor sanmıştık. İzciler değil, Yavuz bakışlı, arslan yapılı Mehmetçikler geçiyormuş. Hep birden göz ve kulak kesildik.

Yürüyüşleri o kadar sert, duruşları o kadar babayiğitçe, idi ki göğüslerimizin kabardığını duyar gibi olduk.

Anlatılamaz bir çoşkunluk içinde idik. Güneş altında yüzleri tunca çalan bu seçkin (1) erlere bakmakla doyulmuyordu. En ulusundan en küçüğüne kadar bütün ordunun tek bir baş ve tek bir gövde gibi niçin "atıl!,, denilince atıldığını,, "öl!,, denilince öldüğünü anlamak için herhangi bir Mehmetçiğe göz ucu ile bakmak yetiyor. Onun bu yavaşlık içinde öyle bir çetinliği, bu sevimlilik içinde öyle bir korkunçluğu, bu susmuşluk içinde öyle bir konuşkanlığı olur ki artık eski Mehmedi göremezsiniz. Aran çöllerinde bugün bile aransa çarığıçın izleri bulunur. Üstüne bastığı toprağın kendi toprağı olduğunu bilirken de gene çekingenliğini bırakmayışına kimse aldanmasın. Bu gördüğünüz Mehmedin ataları, 300 yıl önceye kadar Macar ellerinde at oynatır, sularını Vistülırmağından içerlerdi.

Mehmet hep o Mehmettir. Değişen biziz.

Gazi ve Gazinin yolundakiler Mehmedi en iyi anlayanlardan oldular.

Bir Mehmet başlı başına bir ordu değer. Çünkü orduları doğuran odur.

Mehmetçiklerimizi öğelim ve onlarla öğünelim.

M. SALÂHADDIN

(1) Seçkin — Güzide karşılığı

HİKÂYE

Ölüme mahkûm adam

Hikmet Naci kabineden çıkarken, doktor sesini tatlılaştırarak dedi ki:

— Nihayet ben de Allah değilim. Aldanabilirim. Temenni ederim ki öyle olsun.

Hikmet Naci sokağa çıkınca, doğruca bir meyhaneye kapağı attı. Bir kadeh rakı ısmarladıktan sonra, şöyle bir zihnini toparladı:

— Doktor ne demişti? Bu hastalıktan kurtulmak imkânı yok. Nihayet bir sene daha yaşarsa, yaşıyabilecek. Doktor bunu söylemek için hayli tereddüt geçirmiş. Fakat geride korunacak aile var. Ona göre evde tedbirler almak lâzım...

Hikmet Naci birinci kadehi yuvarladı. İkinciyi ısmarladı. Bu suretle aylardan beri tatbik ettiği rejimi bozmuş oluyordu. Bir sene sonra ölecek olduktan sonra ha altı ay evvel, ha altı ay sonra.

Karısı Müjgânı düşündü. Şimdi her şey gözlerinin önünde başka bir canlılık peyda etmişti. Müjgân kendisini seviyor mu idi? O zamana kadar gözünden kaçan, yahut ehemmiyet vermediği bin türlü ufak şeyler şimdi Hikmet Nacinin kafasında mânâlar alıyordu. Müjgânı öpmek isterken karısının başını çevirmesi, işlerinden bahsederken gösterdiği alâkasızlık, arkadaşlarla bir yere gideceği zaman Müjgânın kendisine o kadar çekidüzen vermesi, daha bir çok şeyler Hikmet Naciye hakikati, orada, meyhanede, öğretmişti. Karısı kendisini sevmiyordu.

Sevmeyince de doktorun söylediğini Müjgâna anlatmakta mânâ ne? Ne olur ne olmaz, ihtiyarlık günleri için tasarruf ettiği paranın da artık kıymeti kalmamıştı. Daha yaşıyacağı şu kısa aylar içinde bu parayı adamakıllı yemek lâzımdı. Müjgânın istikbaline gelince, kendisini sevmiyen bir kadını ne diye bu kadar düşünsün. Yirmi sekiz yaşında bir kadın, hem de güzel bir kadın için istikbal korkusu olur mu? Müjgân gibi bir kadın için. ..

Hikmet Naci ikinci kadehi de yuvarladı.

Müjgânın kendi hastalığı ile alâkasızlığını da düşündü. Doktordan geldiği zamanlar karısı hiç te: "ne oldu? doktor ne diyor?,, tarzında bir sual dahi sormamıştı. Bilâkis kocasına hastalığını îzam ettiğini söyler, dururdu. Sonra Müjgânın kendi hususî meşguliyetleri vardı. Marmoz podrası tenine daha iyi gidiyormuş. Aynanın karşısında dudağma ruj vermesi bir çeyrek saatlik mesele idi.

Ertesi gün Hikmet Nacinin yemekten sonra bir kadeh şarap yuvarladığını görünce karısı:

— Doktorun tavsiyesi mi? diye sordu.

— Evet, ben artık rejimi bıraktım. Herkes gibi her şeyi yiyip içeceğim.

O kadar... Bu bahis üzerinde fazla bir şey konuşulmadı. Yalnız Müjgân kocasının halinde bir değişiklik başladığına dikkat etmişti. Eskiden yazrhanesinden çıktıktan sonra kumpasları, pergelleri, gönyeleri ve sairesile doğru eve gelen mimar Hikmet Naci şimdi işine hiç ehemmiyet vermez olmuştu. Karısını tamamile serbest bırakıyor, kendisi de serbest kalmak istiyordu.

Şişlide evvelce bir mecliste tesadüfen tanıştığı Blanche Montenvers ismindeki bir Fransız kadını hatırına geldi. Bir münasebetini getirerek bu kadınla tekrar görüştü. Hattâ cesareti haylı ileriye yürüttü. Bir gün karısı Müjgâna İzmirde mühim bir işi çıktığından bahsederek evden yürüdü. Blanche ile Büyükadaya geçtiler. Yirmi, yirmi beş gün beraber kaldılar. Bu müddet zarfında İstanbula bir defa olsun inmedi. Ne yazrhaneye uğradı, ne de eve! Müzik, dans, kumar, içki, kadın... Hepsini bir araya toplamıştı. Ihtiyarlığı? için sakladığı paraları bir seneye göre hesap etmiş, bu mezura dahilinde sarfediyor, ediyor, ediyordu.

Bu başdöndürücü hayat içinde Hikmet Naci bazan daha bir sene ömrü kaldığını aklına bile getirmiyordu. Bazan da çılgın bir eğlence gecesinde başını almış yürümüş cazbandın neşeli kakafonileri içinde dönen çiftlerin üstünden ölümün yükselen hayaletini görüyordu.

Bir sabah gözü takvime ilişti. Mayıs 1... Doktorun kehanetine göre teşrinievvele kadar beş ay kalmıştı. Bu beş ayı daha iyi geçirmek için Izmirden geliyormuş gibi evine döndü. Bu defa da Ankarada büyük bir işi üzerine aldığını ve belki roadan Kayseriye, hattâ Çemişkezeğe gitmek te icap edeceğini söyliyerek bavulunu tazeledi. Tekrar Adaya gitti. Blanche ile birlikte emsalsiz bir hayat yaşıyor ve ölümün böyle bir insanın hayatına o kadar kısa bir zamanda nasıl kastedebileceğine inanamıyordu.

Sonbaharın ilk günleri... Blanche evine o da kendi evine döndü.

Bir kaç gün sonra doktorundan bir mektup aldı. Doktor bu mektubunda mutlaka gelip kendisini görmesini rica ediyordu. Son günlerinin tamamile yaklaştığını bilen Hikmet Nacide doktorun bu daveti sevinç ve tereddütle karışık bir haleti ruhiye hâsıl etti. Acaba ne var? Hemen o gün doktora gitti.

Doktor Hikmet Naciyi görünce; ağır ağır yerinden kalktı, hastasını şöyle bir süzdü. Sonra bir koltuk göstererek:

— Oturunuz Hikmet Bey, dedi, hastalığınız hakkında doğruyu öğrenmek için ne kadar ısrar ettiğinizi biliyorsunuz. Bu ısrarınız karşısında ve vazifem itibarile benim de ne kadar müşkül vaziyette kaldığımı hatırlarsınız. Fakat bugün size bir hakikati anlatmak mecburiyetindeyim. Biliyorsunuz ki radyografinizi bu yapmadım. Hastanede yaptılar. Dün netanlardan biri bana haber gönderiyor. Doğerlerinizin bana gönderdikleri radyografisi sizin değil, bir başka hastanınmış. Bu de ona bakarak size vahîm bir şey söyledim. Zaten bir kaç defa sizi muayene ettiğim zaman, bünyenizin ne kadar kavi olduğunu anlamış ve bana gelen radyografiye hayret etmiştim. Siz daha bir yüz değil, yüz sene yaşarsınız.

SEM

RADYO

Bugünkü program

ISTANBUL : 18,30 plâk neşriyatı, 19,20 Ajans haberleri, 19,30 Türk musiki neşriyatı. (Kemal Niyazi, Azmi beyler ve Hayriye. Müzeyyen hanımlar.) 21 Selim Sırrı Bey tarafından konferans, 21,30 Nurullah Şevket bey taganni ve stüdyo orkestrası.

223 Khz. VARŞOVA, 1345 m. 20,20: Keman konseri. (piyano refakatile) 20,30: Musahabe. 20,45: Plâk. 21: Spor haberleri. 21,45: Havayen orkestrası. 21,55: Haberler. 22: Konferans. 22,45: Senfonik akşam konseri. 23: Konferans. 12,15: Reklâm ve konser. 23,45: Kahvehane musikisi (dansla.) — Musahabe. 24,30: Dans musikisinin devamı.

Khz. PRAG, 470 m. 21,10: Piyano ve keman konseri. 21,30: Radyo piyesi. 22: Haberler. 22,45: Plâk. — Musahabe. 23,15: Caz orkestrası.

823 Khz. BUKREŞ, 364 m. 13 - 15 Gündüz neşriyatı 18: Karışık popüler konser. 19: Musahabe. 19,20: Radyo orkestrası. 20 Universite. 20,20: oKnferans. 20,35: Plâk. ile Puccininin "LA BOHEME,, operası

545 Khz. BUDAPEŞTE, 550 m. 19,50: Piyano konseri. 20,30: Amele saati. 21: Sesli filmlerden parçalar. 21,35: Lakatos Sigan takımı. 23: Opera orkestrası. 24,25: Madis caz takımı.

686 Khz. BELGRAT, 437 m. 21: Plâk. 21,30: Saray takımının konseri. 23: Haberler. — Konserin devamı. 23,30: Kahvehane konseri. 24: Dans plâkları.

ROMA - NAPOLI - BARI, 21,10: Plâk. - Musahabe. 21,45: Keman konseri. 22,15: Dans musikisi.

MILANO - TORINO - FLORANSA, 21: Musahabe. — Plâk. 21,30: Musahabe. 21,45: "Il mercante e l'avvocato,, isimli Pucininin opera temsili. Müteakiben "Suor angelica, ,isimli bir perdelik operası.

592 Khz. VIYANA 507 m. 20,35 Holzer radyo orkestrası, 21,45 Actüalite, 22 Genç sana'tkârlar orkestrası, 22,30 Haberler, 23,50 Tautenheyn Kuarteti, 24 Dans musikisi.

950 Khz. BRESLAU, 316 m. 20 Yayli sazlar konseri, 21 Haberler, 21,10 Mizah, neş'eli musiki, 22,10 Nürnberg'ten naklî.

Khz. KONIGSBERG 291 m. 20 Oda musikisi, 20,30 Gençler için sayıyat, 21 Haberler, 21,10 Karışık musikili sayıriyat, 23 Haberler, 23,30 Aktüalite, 24 Hamburgtan naklen dans musikisi.

YENİ NEŞRIYAT

Yeni adam

36 ıncı sayısı çıktı. Içinde İsmail Hakkı, Cami, A, Tevfik, Sait Çelebi (Dr.), V. Gültekin, mühendis N. Osman beyin makaleleri vardır.

MEVLUT KIRAATI

Samsun meb'usu merhum Emin Beyin ruhuna ithaf olunmak üzere Eylülün dinci cuma günü Teşvikiye camiinde Hafız Rıza ve Hafız Fahrettin Beyler tarafından mevlidi şerif kıraat edilecektir. Bu günden bütün sevdiği arkadaş ve dostlarının teşrifleri rica olunur.

Samsun Meb'usu merhum Emin Beyin refikası Belkis

Milliyet

Asrın umdesi "MİLLİYET"

ABONE ÜCRETLERİ

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
12 „	14 —	25 —

Gelen evrak geri verilmez.— Müddetinde geçen nüshalar 10 kuruştur.— Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

Milliyet'in Edebî Romanı: 4

ATEŞ BÖCEKLERİ

Yazan: Nezihe MUHİDDİN

şairin hususiyeti vardı. Kendi elile cilâladığı koyu kahverengi iskarpinlerini bozuk kaldırımlardan sakınarak taştan taşa seke seke tramvay caddesine en yakın çıkacak yola saparken köşe başında genç bir kızla karşı karşıya geldiler. Bu tesadüf, mektepli kızın esmerce çehresini pembeleştiriverdi. Necat bütün telâşına rağmen geçip gidemedi. Kısa bir müddet hiç söz söylemeden, hattâ selâmlaşmadan biribirine bakıştılar. Kızcağızın iri siyah gözleri mahzun, derin ve içli görünmesine rağmen yüzünün hatları azim ve iradeli olduğunu gösteriyordu. Ilk söze onun ahenkli sesi başladı:

— Bana verdiğin sözü unuttun mu Necat?.. Bugün beraber sinemaya gidecek değil mi idik?.. Tam bir hafta evvel kararlaştırmıştık... Hattâ seni bekletmemek için mektebe giderken sabahtan giyinmiştim...

Necat bütün istiğnasına rağmen müşkül bir mevkide kal[illegible]

— Evet hal[illegible] var.. ö[illegible] idi ama... Ne çare... — diye kekeledi —

Genç kız onun sözünü kesti:

— Demek bugün gidemiyeceğiz öyle mi?.. Daha mühim bir yere söz verdiğin anlaşılıyor!?.

— Evet çok mühim... Maatteesüf bugün seninle beraber gidemiyeceğim Hacer!..

Genç kız müthiş bir surette kırılan izzetinefsinin ezginliklerini belli etmemek için başını çevirdi ve şaşırmış adımlarla hızlanırken:

— Pekâlâ... Güle güle. — diye ilerledi —

Necat dudaklarına ilişen müstehzi bir gülüşle fırladı, arkasına bile bakmadan dönemeci saptı... Fakat Hacer beş on adım attıktan sonra birdenbire dönüp arkasına baktı. Gözleri yaşarmıştı.

Hacer, Necatın evinin karşısındaki eski konağın sahibi Tahir Paşanın torunu idi. Ikisi de o mahallede, o sokakta doğmuşlardı. Aralarında üç yaş fark vardı. Hacer dört yaşından beri Necatı tanıyordu. Ismini eski konağına bırakıp çoktan ölen eski mutasarrıflardan Mirimirân rütpeli Tahir Paşanın oğlu Niyazi Bey Allahlık bir adamcağızdı. Yirmi senedenberi Divanımuhasebat hulefalığından mütekaitti. Babasından ancak bu köhne konak miras kalmıştı. Konağının yarısından aldığı kira ile tekaüt maaşı bu aileyi senelerden beri geçindirip duruyordu. Niyazi Bey bu mahallede evlenmişti. Aldığı kız Necatın annesinin kapıkomşu bir arkadaşı idi. Iki kadın aralarından su sızmıyacak kadar kafadardılar. Iki aile içli dışlı görüşürlerdi. Akşamüstü Niyazi Bey Şam hırkasının altından çıkan beyaz patiska paçalarını sallıya sallıya kapının önüne çıkarak Şaban Efendiye seslenirdi. Beriki bir hoca oğlu olduğunu arkasına geçirdiği aba ile de ispat ederdi. Bazan beraber kahveye çıkarlar, bazan da tahtaboşta sıralanmış fesleğenleri, ortanca ve berberiye saksılarını sularken karşıdan karşıya yarenlik ederlerdi. Ikisi de çiçek ve kuş meraklısı idi. Şaban Efendi sık sık uğradığı Salıpazarından nadide çiçek fideleri alır, bir kısmını da komşusuna hediye ederdi. Niyazi Bey de buna mukabil Şaban Efendiye yıllanmış bir iskete kuşu gönderdiği zaman aralarındaki dostluk çok kuvvetlenirdi. Tahtaboştan tahtaboşa yapılan müsahabe cidden hararetli ve keyifli olurdu. Yaman bir kuşbaz olan Niyazi Bey:

— Aman birader - derdi - demin gönderdiğim kuşa dikkat et... Sabriye Hanım hemşiremin kedisi Sarman yaman avcı... Işitmesin ama o bir kedi değil âdeta bir canavar!... Bizim kuşların etrafında sinsi sinsi fırdönüyor ama, bereket versin bu dalaveralar benim gözümden kaçmıyor... Lâf değil bu! Tam kırk beş senedir bu mübareklerle uğraşıyorum... Yedi yaşındanberi!.. Yenicamideki meşhur kuşçu Hacı Abbas Efendi bile benim hünerime parmak ısırır... Öyle bir iskete yetiştiririm ki kanarya haltetsin yanında... Işte sana gönderdiğim iskete o cins isketedir. Bu sabah tecrübe et.. Kafesi mor salkıma as, sonra karşısına geç bir kahve iç.. Şakımağa başladığı zaman kendini Bağı Iremde zannedersin!..

Evin erkekleri yukarıda muhabbet ederlerken, hanımlar da fırsat bulup biribirlerine gidemezlerse cumbadan cumbaya bir kaç lâf atıştırırlar ve gece birinden biri komşu toplantısına gidememişse havadisleri diğerinden alırdı. Sık sık ufak tefek dargınlıkları aldırış etmezlerdi.

Anaları babaları nasıl canciğerse çocukları da biribirinden pek hoşlaşmıştılar. Hacer doğduğu zaman, iki komşu arkadaş aralarında âdeta bir beşik nişanı yapmışlardı. Çocuklar küçükken kapı önünde daima beraber oynarlardı. Tahir Paşanın konağının arkasındaki bal dıranlı kuytu bahçede incir, dut ağaçlarına beraber çıkarlar, Şaban Efendinin kuyu başındaki çardağının üzümlerini beraber yerlerdi. Bayram günleri mahalle içinde kurulan atlıkarıncanın arabasına yan yana kuruldukları zaman Hacerin gurur ve sevinci minimini kalbine sığamazdı. Hacer munis ve küçük kızların sıcak sokulganlığı ile Necatın her şeyile meşgul olurdu. Onsuz iyi bir şey boğazından geçmez, en sevdiği elbiselerini, kordelâlarını evvelâ ona göstermeden içi içine sığmazdı. Necat ta Haceri severdi. Aralarındaki bu muhabbet mektebin son sınıflarına kadar devam etti. Hacer mektebe Necattan üç sene sonra başladığı halde dokuzuncu sınıfta erkek arkadaşına yetişmişti. Kız seneler geçtikçe ağır başlı oluyor, zekâsı da inkişaf ediyordu. Necat bilâkis zeki olmasına rağmen haylaz ve hafifmeşrep idi. Hacer liseyi bitirdiği zaman Necat lisede bir sene daha okumağa mecbur olmuştu. Fakat ömrü iki ay devam eden bir mecmuada bir şiirinin intişar edince bu muvaffakıyetten sonra genç çocuğun tavırlarında, bakışlarında alelâcayip bir değişiklik başlamıştı. Hacere karşı eskisi gibi samimî görünmüyordu. Lâkayd ve müstağni davranıyordu. Genç kız liseyi bitirdikten sonra bir sene evinde istirahat etmek istedi. Asıl gizli maksadı Necatı beklemekten başka bir şey değildi. Istiyordu ki ikisi beraber Darülfünuna girsinler. Necat güç halle sınıfını geçtikten sonra Hacer Hukuk Fakültesini tercih etti Necat ta Edebiyat Şubesini... Şimdi Hacerin Hukuk Şubesini bitirmesine bir kaç ay kalmıştı. Halbuki Necat henüz bir sınıf atlamağa muvaffak olamamıştı.

Artık darülfununa da devam edemez olmuştu. O tahsilini kâfi görmüyordu. Babası Şaban efendi darülfunun tahsiline o kadar ehemmiyet vermiyordu. Olursa olur olmaz olur, oğlunun [illegible] olmaz. O birân evel

— *Bitmedi*

Dünyanın en iyi on tenisçisi kimlerdir?

Von CRAMM *de STEFANI*

Fransanın meşhur tenisçilerinden Lakoste, Pariste çıkan (Metch) spor mecmuasına dikkate değer bir makale yazmıştır.

Lakoste bu makalesinde 15 ma-

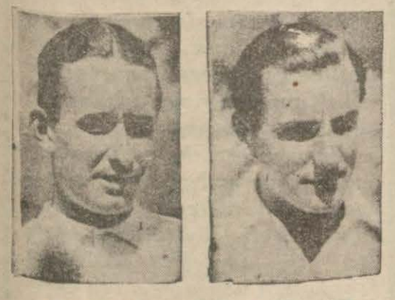

MERLIN *BOUSSUS*

yısta başlıyarak son günlere kadar üstüste ve fasılasız devam eden beynelmilel müsabaka ve turnuvalar neticesinde kendince dünyanın en iyi on tenisçi bulunduğu kimseleri şöyle sayıyor:

1 Perry (Ingiliz), Grawford (Avusturyalı), 3 Autin (Ingiliz); 4 Wood (Amerikalı), 5 Gramm (Alman), 6 Shields (Amerikalı), 7 Menzel (Çek), 8 Stefani (Italyan), 9 ve 10 Merlin (Fransız), Boussus (Fransız.)

Lacoste dünyanın en iyi tenisçileri olarak sıraya koyduğu bu on sporcu hakkındaki düşüncelerini de şöyle yürütüyor:

Perry bu mevsimdeki faikiyetini kat'iyetle göstermiştir. Geçen eylûl de, o zaman dünyanın su götürmez şampiyonu olan Grawfordu ilk defa yanmiştir. O zamandan sonra da bu tenisçiye daima galip gelmiştir. Perrynin Avusturyalıya bedenî ve manevî bir faikiyeti vardır. Yoksa oyun tarzları ve kıymeti ayni ayardır.

Stefani hasmin zayıf noktasından derhal ve gayet kolaylıkla istifade eden yegâye oyuncudur. Perry asıl kudretini daima üçüncü setten sonra gösterdiği için üç setlik maçlarda Menzel, Austin ve belki de Boussus Ingilize faiktirler. Fakat en mühim maç turnuvalar beş set üzerine yapıldığı için Periynin vaziyeti sarsılmıyacak kadar sağlamdır.

Grawford, Perryden sonra ikinci gelir! Esasen bu mevsimin en mühim dört turnuvasında da ikinciliği almıştır.

Austin Davis kupası maçlarında Amerikalı Shields ve Wood'u yenmiş olmak itibarile üçüncü dereceyi Wood, Davis kupası maçlarında Ingiliz Perryye karşı adam akıllı mukavemet eden yegâne tenisçi olduğundan dördüncü mevkii al-

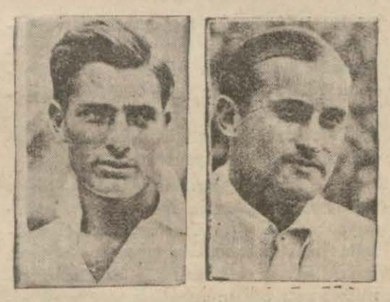

SHIELDS *MENZEL*

PERRY *CRAWFORD*

maktadır.

Lacoste, bu mevsim Fransa şampiyonluğunu alan Alman Gramma beşinciliği vermekte ve hasta olmamış olsa Wimbledon turnuvasında

AUSTIN *VOOD*

galibe yakın bir mevki alacağı ve yaptığı tasnifte de daha yükseğe çıkacağını ilâve etmektedir.

Shields bazan fevkalâde, bazan da çok fena oynaması itibarile, Lacoste nazarında altıncı olmaktan yükseğe çıkamamaktadır.

Lacoste Çek Menzel ile Italyan Stefaniyi ayni ayarda bulmakla beraber bu mevsim Peryyi yegâne mağlûp eden oyuncu olduğundan Menzel yedinci, Stefaniyi sekizinci saymaktadır.

Lacoste, iki Fransız Boussus ile Merlinin dünyanın on tenisçisi arasına girmesi lâzımgeldiğini, fakat birini diğerine tercih etmek imkânını olmadığı kaydetmektedir.

SPORUMUZUN SON HALİ

Kabahat makinede mi, makinistte mi?.

Son zamanlarda sporcularımız dış memleketlerde iki seyahate çıktılar. Bunlardan biri dost Rusyaya, diğeri de gene dost Yugoslavyayadır. Bu itibarla bu turnelerde spordaki kudretimizi göstermekten ziyade spor kafilelerinin intizamı, disiplini, sportmenliği ilk aranacak şeydir.

Rusyadan dönenlerden bir kısmile görüştük, bir kısmının da anlattıklarını kulaktan kulağa işittik. Teessürle keydetmek mecburiyetindeyiz ki, son Rusya seyahati intizam, disiplin, sportmenlik ve bilhassa idare noktalarından göğsümüzü kabartacak bir mahiyet göstermemektedir.

Zagrep seyahatine gelince, belki de çok kısa sürdüğü için, Rusya seyahati gibi bir intizamsızlık ve idaresizlik göstermemekle beraber, bu da, geçen seneden bu seneye atletizmdeki tenbelliğimizi ve bunun neticesinde ne kadar düştüğümüzü göstermek noktasından hayli dikatte şayandır.

Hülâsa edersek Rusya seyahati, haklı mağlûbiyetlerimizi hiç hesaba katmıyarak, kafilenin idaresi noktasından; Zagrep seyahati de, lâyık olmadığımız halde sırf çalıştırılmamak neticesinde teknik düşüklük noktasından birer fiyaskodur.

Rusya seyahati hakkında bütün öğrendiklerimizi yazacak olursak (iki çalgıcının seyahati) romanı gigi gülünç, eğlenceli, fakat hale acın dıracak bir macera meydana çıkmışolur.

Bütün bu hallerde soprcuların kabahati yok mudur? Belki vardır ve muhakkak ki az çok vardır. Fakat spor işlerimizde âdettir, spor cuyu (vurabalıya) haline getirmişizdir. Her spor işinde sporcuyu kabahatli çıkarırız; idareciyi, bozuk idare mekanizmasını sükûtle geçiştiririz ve hattâ çok kere sporcunun kabahatini iki kat etmek için idare ciyi ve idare makinesini göklere çıkarırız.

Yepyeni bir makine alalım; bu makineyi usta, işten anlar, dikkatli ve meraklı birisinin eline verelim. Bilir misiniz o makine ne olur? Daima temizlenir, yağlanır, silinir, tıkır tıkır işletilir, tıkır tıkır işledikçe beklenen randımanı ve hattâ daha fazlasını verir. Fakat bütün bu takyidata rağmen o makine iyi işlemez ve beklenen verimi ortaya koymazsa o makine iyi değildir, değiştirmek lâzımdır. Gene yepyeni bir makine alalım; bu makineyi işten anlamaz, anlamadığı için dikkatsiz ve lâkayit olan birisinin eline verelim. Bilir misiniz o makine ne ne olur? Temizlenmez, yağlanmaz, silinmez, paslanır, paslandıkça evvelâ bozuk düzen işler ve beklenen verimi hattâ daha eksiğini meydana çıkaramaz ve bir gün duruverir. Böyle olunca makineyi değiştirmek para etmez, çünkü yerine gelecek makinenin âkibeti gene aynıdır. Binaenaleyh makineyi değil, usta başıyı değiştirmek lâzımdır.

Kimseyi kasdetmeden sporumuzun umumî bakımından diyoruz ki: Sporcu makine, idareci makinisttir. Makinenin fena olmadığı, makinistlerin iş bilir kimseler olduğu zaman daima iyi randıman vermiş olmasile sabittir. Şu halde makinistler ya işten bilmiyen veya bildiklerini iyi tatbik edemiyen kimselerdir ki o makine son zamanlarda sık sık arızalara uğrayor, bozuk düzen işliyor ve beklediğimizi vermiyor. Şu halde yapılacak iş makinistleri değiştirdikten ve iş bilir makinistler bulmaktan ibarettir ve bu kadar basittir.

Hükûmetimiz, büyüklerimiz sporu en yüksek derecede himaye ediyor.. Zaman oluyor ki sporcularımızın veya onlar namına konuşanların bir dediğini iki etmiyor. Buna mukabil umduğunu görmezse sporumuz hesabına yazık, ayıp ve günahtır.

Içimiz sızlıyarak ve açıkça söyliyelim: Bu böyle giderse bir gün makine ya duracak veya senelerce tamir görmeden işliyemiyecek bir hale gelecek. (Makinistim) diyenler bu tabirle övünmek haklarını bile kaybederek elleri böğürlerinde kalacaklar.

Sadun GALIP

Umumî toplanma yapılacak

T. I. C. I. Istanbul mıntakası reisliğinden :

31-8-1934 kongresinde seçilen mıntaka merkez ve Idman heyetleri reisi ve azasının iştirakile 9-9-934 pazar günü saat 17 de mıntaka merkezinde umumi bir toplanma yapılacaktır.

Muhterem azanın teşrifleri rica olunur.

MEMLEKET HABERLERİ

İsparta gençleri çalışıyor

Yoktan var edilen Halkevi bugün vilâyetimizin her tarafına kol salmıştır

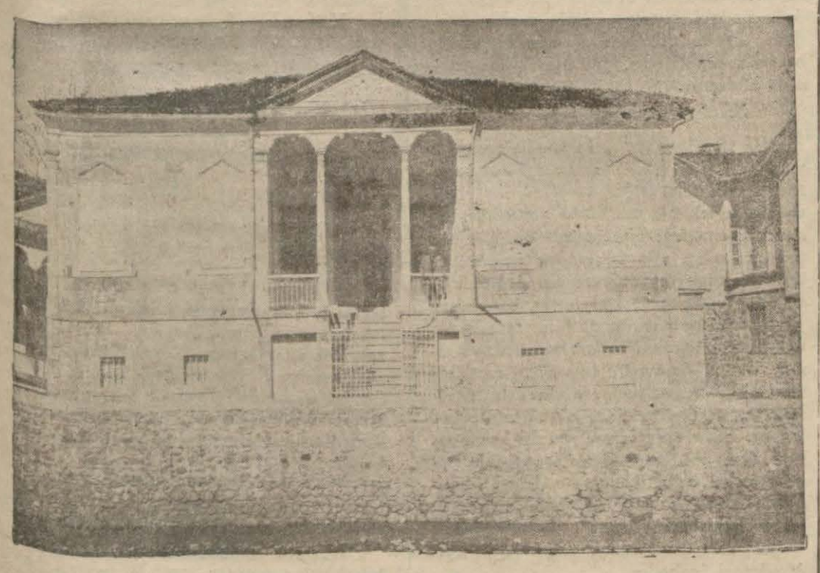

Isparta hal kevi binası.

ISPARTA, (Milliyet) — Burada halkevi dokuz şubesile beraber şubat 933 tarihinde teşekkül etmiş, mutavassıt bir aile bütçesi kadar bir bütçesi olduğu halde kısa birzamanda büyük işler başarmıştır. Gençlerdeki memleket sevgisi ve parasız iş başarmak kabiliyeti sevgi ve hayranlıkla karşılanacak şeydir.

Dil edebiyat şubesi müze sergi ve köycüler şubesile de teşriki mesai ederek bir çok fedakârlıkla memleket tarih ve edebiyatına esas olacak vesaik ve esası toplamıştır.

Köycüler şubesi: Lağus, Dergüne, Çünür, Gönen, Isâm,, Ali kale önü vesair köylerle Atabey nahiyesine giderek inkılâbımız üzerinde görüşmüş dertlerini dinlemiş ve bir çok dertlerine deva bularak köylünün sevgisini kazanmıştır.

Temsil kolu şimdiye kadar inkılâbımıza millet ve memleket sevgisine ait dokuz temsil vermiş inkılâbımızın memleket sevgisine daha fazla kökleşmesine yardım etmiş halkevi salonu iyi bir dershane olarak faydalı dersler vermiştir.

Kütüphane ve neşrivat şubesi: Bir çok fedakârlıklarla mobilye ihtiyacını temin etmiş, bir çok faydalı mecmua ve gazetelere abona olmuş ve kütüphanesine bini müte-caviz ilmî, fennî faydalı eserlerle doldurmuştur.

İçtimaî yardım şubesi: Ikisi köylü olmak üzere üç fakir çocuğun bütün ihtiyacını temin ederek orta mektepte okutuyor ve bu sene yüksek mekteplere giden 30 fakir talebe ile iki fakir hasta kadının yolparalarını temin etti ve daima fakir talebelere yardım etmek için çalışmaktadır.

Güzel sanatlar şubesi: Marangoz, dülger ve yapıcıları toplıyarak bir birlik teşkil etmiş emsali ve fennî mimarî hakkında bir kurs açarak 120 sanatkâr yetiştirmişair.

Musiki kolu da yetişmeğe ve yükselmeğe çlaışmaktadır.

Müze ve sergi şubesi de dil edebiyat tarih ve köycüler şubesile hem ahenk olarak yürümüş kaybolması melhuz olan eser ve kitabeleri tesbit ederek müzeye nakle başlamıştır.

Spor şubesinin bir bisiklet kolu vardır. Bu gençler daima yakın yerlere seyahatler yapmakta ve iyi neticeler almaktadır. Şube şubedeki iki fütbol klubüne yardım etmektedir.

Trabzon yağları yerinde kontrola alınacak

Vakfıkebirden ihraç edilen bu yağların karıştırılmasına meydan verilmiyecek

Vakfıkebir pazarı

VAKFIKEBIR, (Milliyet) — Vakfıkebir senede vasatî (800,000) kilo yağ, (1,500,000) kilo fındık (1,500,000) kilo fasulye ve (3,000) sandık yumurta ihraç eden Karadenizin şirin kazalarından biridir. Istanbul vesair piyasalarda Trabzon yağı namı altında satılan yağların en nefisi bu kazanın mahsulüdür. Filvaki pazarda gördüğüm yağlar son derece nefistir. Köylünün çarşıya indirdiği yağlar tamamile hileden âri tertemiz ve mis gibi kokuludur. Ne yazık ki son zamanlarda burada da türiyen bazı muhtekirlerin yağları tagşiş ettikleri görülmüştür. Son günlerde şüpheli görülen yağlar piyasadan toplattırılmış ve muayene neticesinde içine kavrulmuş hararotun vasıtasile yüzde yirmi nisbetinde su karıştırıldığı anlaşılarak müsadere edilmiş ve eritilerek ahçılara satılmış ve sahibinden ceza alınmıştır.

Şimdi Ticaret odası memleketin bu tanınmış mahsulünü siyanet ede bilmek için şiddetli tedabir almak üzere vekâletten müsaade istemiştir. Odanın talebi is'af edildiği takdirde Vakfıkebir markasile ihraç edilecek yağların nefasetinden emin olarak yiyebileceğimize şüphe yoktur.

Kazayı merkez vilâyete bağlıyan şosenin Mersin köyüne kadar olan kısmı fazla arızalıdır. Bu kısımda bulunan geçit ve köprülerin bir kısmı yeni yapılmış olmakla beraber daha tamire muhtaç bir kısım mevcuttur. Kıştan evvel tamirat yapılmadığı takdirde münakalâtın durmasından korkulabilir.

Kazanın genç kaymakamı Fehmi bey memlekette varlık ve yenilik göstermek için her sahada var kuvvetile çalışıyor. Son sene zarfında köylerde yeniden mektep yapılmıştır. (Tonya) nahiye merkezinde de (14) metre arzında (40) metre tulünde beş sınıflı muazzam bir mektep (Samson) köyünde de üç sınıflı diğer bir mektebin inşaatıda bitmek üzeredir. Bunlardan başka merkez kazada bu sene beş sınıflı ve ayrıca pansiyonlu bir mektebin inşaatına da başlanılmak üzeredir.

Kazanın arazisi kayalıklı olmasından geniş köy yolları açmak hayli müşkül olmaktadır. Bunun için ekser köylerde patikalar yapılabilmiştir. Maamafih bu sene (Iskefiye) köyünden (Samson) köyüne kadar (30) kilometrelik bir şose (Beşik Duzü) nahiyesinden (Tonya) nahiyesinin kumyatağı mıntakasına kadar da (25) kilometrelik bir şose ve (Beşik Duzü) — (Şal Pazarı) arasında (28) kilometrelik bir şose yaptırılmak üzeredir. Bu suretle kaza dahilinde yeniden (83) kilometrelik şose yapılmış olacaktır.

Köy sandıklarının bütçelerine koydukları tahsisatlarla da nahiye merkezlerinin muntazam telefonlarla merkez kazaya başlanması işi de bitmek üzeredir.

Kasaba belediyenin (4000) lira gibi çok cüz'î ve dar bir bütçesi vardır. Şehir işleri varidatsızlık yüzünden pek bozuk bir haldedir. Mezbaha ve itfaiye teşkilatı gibi şeyleri bulunmayan bu idarenin mühim ihraç iskelelerinden biri olmasına rağmen sahilde en basit bir iskelesi dahi yoktur. Vakfıkebire gelen yolcular iyi havalarda kayıktan ya paçaları sıvamak veya adam sırtına binmek suretile sahile çıkmak mecburiyetindedir. Fena havalarda vapurdan çıkmış bulunmak en büyük bir tedbirsizliktir. Dere kenarında kesilip hemen oracıkta güneş altında tahtalar üzerinde satılan etlerin manzarası çok çirkindir. Genç kaymakam şimdi bütün mesaisini memleket[illegible] ve bir de mezbaha yaptırarak halka temiz et yedirmek, ihracat ve ithalâtı teshil etmek, bir taraftan da belediyeye varidat temin etmek hasretmiş, var kuvvetile çalışıyor. Şehirde yapılacak bir iskere ve mezbaha belediyenin varid[illegible] on bin liraya yükseltecek[illegible]dir diye ve memleketli de[illegible] nü niyetle çalışırlarsa şi[illegible]kebir belli başlı nok[illegible] edilmiş olacaktır.

Edirnede İş Bankasının yeni şubesi dün açıldı

(Başı 1 inci sahifede)

de vaziyetini sormuş ve esnaf tarafından verilen izahatı dikkatle dinlemiştir. Vekil Bey vuku bulan hasbühalinde Edirne'nin iktisadî kalkınması için hükûmetin herşeyi yapmaya karar vermiş olduğunu söylemiş ve ziyadesile alkışlanmıştır.

Oyleden sonra saat 15 te Banka şubesinin açılma merasimi yapılmıştır. Celâl Bey maiyeti erkânı ile birlikte yine müfettişlik ve vilâyet erkânı ve esnaftan mürekkep bir halk banka binası önünde toplanmıştır.

Vekil Beyin nutku

Mahmut Celâl Bey burada Edirne'lilere karşı bir nutuk söyliyerek demiştir ki :

Bugün Iş Bankasının Edirne şubesini açıyorum. Iş Bankası teknik esaslara dayanarak çalışmayı şiar edinmiş her açtığı şube bu esası gözeterek kendisine ve muhitine faideler temin etmiştir. Çok temenni ederim ki Edirne'de de memleketimizin bu güzel köşesinde de aynı esası tebaruz ettirerek muvaffakıyet silsilesine bir yenisini ilâve etmiş olsun.

Arkadaşlar,

Banka ve sermaye daima emniyet arar. Aradığı emniyet birinci derecede siyasî emniyet, ikinci derecede ise dahili istikrardır. Görüyorsunuz ki vatanımızın hududunu teşkil eden Edirnede emniyetle bir malî müessesenin açılmasına şahit oluyorum. Bunun mühim bir manası vardır. Bu da vatanın her yerinde olduğu gibi Edirnemizde de siyasî emniyet ve istikrarın mahfuz olmasıdır. Edirne Türk tarih ve milletinin bütün mukadderatı ile alâkadar olmuştur. Onun zaferlerile sevinmiş, elemli günlerinde büyük ıztıraplar duymuştur. Edirne bütün Türkün ruhu demektir. Sizin sevinçlerinizi duymayacak, onunla alâkadar olmıyacak tek bir fert yoktur. Edirnenin itilâ ve iktısadi inkişafı için Edirnenin ilânihaye hür ve mes'ut kalması için Türk hükûmetinin azimkâr olduğunu ve bu hususta lâzım gelen her şeyi yapmaya hazır bulunduğunu söyleyebilirim.

Edirne cümhuriyet rejiminin altında mes'ut ve müreffeh olacaktır. Onun refah ve saadetini biz görmekle bahtiyar olacağız."

Vekil Beyin nutku sürekli bir surette alkışlanmıştır.

Bundan sonra bütün davetliler bankaya girmişler, Celâl Bey bankanın veznesi önündeki şeridi kesmek üzere kendisine verilen makası meb'us Şeref Beye vermiş ve mumaileyh kurdelâyı kesmek suretile resmi küşadı icra etmiştir.

Mebus Şeref Bey, hemen vezneye sokularak kendisine bir hesabı carî açtırmak suretile ilk muameleyi yapmıştır.

Misafirler izaz edildikten sonra Iş Bankasının onuncu yılı münasebetile neşrolunan broşürlerden tevzi olunmuştur. Vekil Bey resmi küşattan sonra Edirnenin tarihî yerlerini nümüne bahçesini ve bağları gezmişlerdir.

Şereflerine bu gece belediyede bir ziyafet verilmiştir. Edirneliler yeni bir iktisat müessesesine kavuştuklarından dolayı sürur ve neşe içindedirler.

Vekil Bey yarın sabah Istanbula hareket edecektir.

MÜTEFERRİK HABERLER

BELEDİYEDE

Şehir tiyatrosu Temsilleri

Rus rejisörü işlerinin çokluğundan gelemiyor

Şehir tiyatrosu teşrinievvelden itibaren temsillerine başlamaktadır. Bu sene temsil edilecek klâsik bir piyesin rejisörlüğünü yapmak üzere Rusyadan bir rejisör davet edilmişti.

Bu iş için de Ertuğrul Muhsin B. Rusyaya gitmişti. Muhsin Beyden gelen bir telgrafa göre, Rus rejisörü, işlerinin çokluğundan dolayı gelemiyecektir. Binaenaleyh oynanması mevzuu bahis klâsik piyes geri kalmıştır.

Bu sene temsillerin, Fransız tiyatrosunda ve Tepebaşı tiyatrosunda olmak üzere iki kısım olarak verileceği yazılmıştı. Fransız tiyatrosu sahiplerile kira hususunda uyuşulamadığı için, bundan vazgeçilmiştir. Gene eskisi gibi, bütün piyesler Tepebaşı kışlık tiyatrosunda temsil edilecektir.

Şehir tiyatrosu kadrosunda, bazı yeni değişiklikler olmuştur. Bir sene evvel kadroya alınan Raşit Rıza Bey istifa etmiştir. Raşit Rıza Beyin bazı artistlerle beraber yeni bir grup yapacağı söylenmektedir.

Gene artistlerden Zehra hanımın vazifesine nihayet verilmiştir. Şayeste hanımla Zihni Beyin maaşları da seksen liradan altmış liraya indirilmiştir.

Haydarpaşa geçit köprüsü

Haydarpaşada geçit köprüsü inşaası için Nafia vekâleti ile belediye müştereken bir proje hazırlamaktadırlar. Bu köprünün inşası için sarfedilecek para Nafia vekâleti ile belediye arasında taksim edilecektir.

Arpacılar da açık kalacak

Hayvanlara gıda maddeleri satan arpacı ve yulafçıların akşamları saat (21) e kadar açık bulunmaları için belediye daimî encümeni karar vermiştir.

Pislikle mücadele

Tramvay arabalarının pis olduğuna dair belediyeye bazı şikâyetler vaki olmuştur. Bu hususta belediye şirketin nazarı dikkatini celbetmiştir.

Bundan başka bazı semtlerde evlerin, müesseselerin pencerelerinden sokaklara çöp ve saire atıldığı da görülmüştür. Belediye şubeleri bunların menedilmesi için alâkadar memurlara ihtaratta bulunmuşlardır.

Vali Bey Ankaradan döndü

Vali ve belediye reisi Muhittin Bey dün sabah Ankaradan şehrimize dönmüştür.

Muhittin Bey Ankarada belediyeler bankası kongresine iştirâk etmişti.

MAHKEMELERDE

Bir hırsız mahkûm oldu

Sobacı Artakinin dükkânından mal çalmaktan suçlu Migirdiçin üçüncü ceza mahkemesinde yapılan muhakemesi neticesinde suçu sabit olmuş, Migirdıçın 3 sene 6 ay müddetle hapse konulmasına karar verilmiştir.

Yeniden Adliyeye verilen hırsızlar

Emniyet müdürlüğü Istanbulda hırsızlık vak'alarının önüne geçmek için ciddî tedbirler almakta, her gün de adliyeye bir iki hırsız teslim edilmektedir.

Dün de Bulgaristanlı Ahmet ef. isminde bir hırsız adliyeye teslim edilmiştir. Bu hırsız Bakırköy civarında 6 evi soymaktan suçludur. Ahmet ef. poliste bütün cürümlerini itiraf etmiş, çaldığı eşyalardan bir kısmı da bulunmuştur.

Gene dün Erenköyünde bir bekçinin bir hırsızı öldürdüğü şayi olmuş ise de emniyet müdürlüğünde yaptığımız tahkikatta böyle bir vak'adan ademi malûmat beyan edilmiştir.

Son günlerde tek tük ve bahçeden çamaşır çalmak kabilinden başka hırsızlık vak'ası olmadığı görülmektedir.

Yalnız pazartesi günü Topkapıda Şeyhislâm sokağında Kıymet hanımın evine hırsız girmiş, Kıymet hanım işte çalışırken hırsız elbiselerini çalmış, gitmiştir. Zabıta gün ortasında eve giren bu küstah hırsızı şiddetle aramaktadır.

Son bir aylık zaman zarfında bu, Topkapıda üçüncü hırsızlık vak'ası-dır. Dün adliyeye teslim edilen bir hırsız da Beyazıtta bir camiden mum çalarken yakalanmıştır.

Metres katili

Kasımpaşada metresi Nazmiye hanımı öldürdükten sonra oturduğu odanın döşeme tahtaları arasına gömen ve memleketine kaçarken vapurda yakalanıp Istanbul adliyesine iade edilen katil Rizeli Osman efendi birinci istintak hâkimliğine tevdi edilmiş ve istintak hâkimliği tarafından tevkif olunmuştur.

Sarı Şaban otelindeki cinayet

Sirkecide Sarı Şaban oteli tamir edilirken 9 sene evvel işlenmiş bir cinayet meydana çıkmış, o zaman öldürülmüş olan Adapazarlı Nuri efendi isminde birinin iskeleti bulunmuştu.

Vak'a hakkında uzun uzadıya tahkikat yapıldıktan sonra bu hususta tahkikat evrakı müddeiumumilikten iadei muhakeme talebi ağır ceza mahkemesine verilmiş, ağır ceza mahkemesi de 9 sene evvelki mahkeme kararının katiyet kesbedip etmediğini müddeiumumilikten sormuştur.

Adliye yangınında o zamanki mahkemeye ait evrak yandığı için müddeiumumilik kararın temyizden geçip katiyet kesbedip etmediğini temyiz mahkemesinden sormuştur. Nasıl muamele yapılacağı temyiz mahkemesinden cevap geldikten sonra anlaşılacaktır.

Kaçak şapka kordelası

Dün Istanbulda mühim bir kaçakçılık vak'ası meydana çıkarılmıştır.

Uzun zamandanberi Istanbul piyasasına kaçak olarak şapka kurdelası sürüldüğü nazarı dikkati celbetmişti.

Istanbul muhafaza teşkilâtı bu kaçakçılık işleri ile uğraşanları yakalamak için tahkikata başlamıştır.

Yapılan tahkikatta bu kaçakçıların Bulgar ve Italyan tebaasından oldukları ve 932 - 933 senelerinde sahte fatura vermek suretile piyasaya kurdelâ çıkardıkları anlaşılmıştır.

Muhafaza teşkilâtı kaçakçıları cürmü meşhut halinde yakalamak için tertibat almış, dün bunları Bahçekapıda bir şapka imalâthanesine kurdelâ satarken yakalamıştır.

Üzerind ebulunan 300 metre fazla kaçak şapka kurdelası müsadere edilmiş ve kaçakçılar da ihtisas mahkemesine verilmiştir.

Ankara Avcılar bayramı güzel oldu

İstanbul Avcılar bayramı da yarın

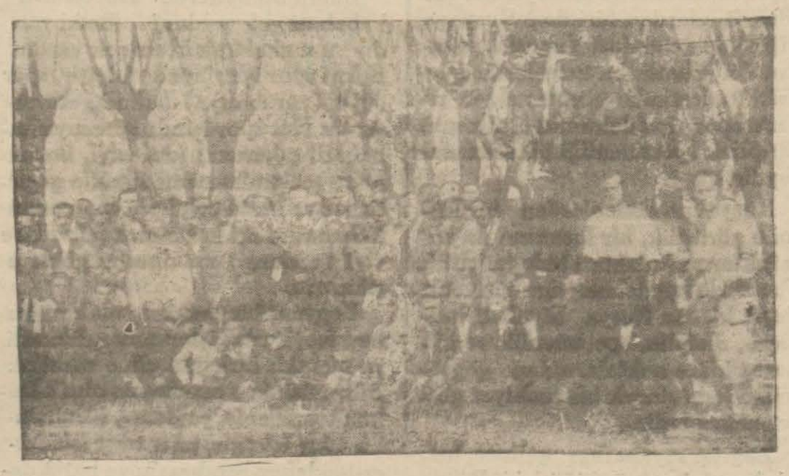

Ankara avcıları bayram yerinde...

ANKARA — (Hususî muhabirimizden) — Geçen senelere nisbetle bu sene Ankara avcılar bayramı daha güzel oldu. Davetliler arasında bulunmaktan ve avcıların biribirlerine olan sevgilerini, neşelerini yakından görerek duyduğum zevki unutmayacağım.

Ankara Avcılar klübü tarafından temin edilen otobüsler avcılarla misafirleri daha sabahın saat beşinden itibaren bayram yerine taşımağa başladı. Bayram yeri de iyi seçilmişti. Ankaranın güzel mesirelerinden biri de Kayaştır ki Ankaranın Kâhtanesi denilmektedir. Bunun biraz ilerisinde Nenek korusu vardır. Bayram işte burada yapıldı.

Saat onda misafirlerin arkası alındı ve 12 de sabah avına çıkan avcılar döndüler. Klübün idare heyeti reisi değerli avukatlarımızdan ve mühim nişancılardan Mustafa Kemal Bey av ve avcılık hakkında etraflı, güzel ve teşvik edici bir nutuk söyledikten sonra (Rasgele!) nidasile av mevsimini ve merasimini açtı. Ve usullerinden olduğu üzere iki yaşlı avcı ile bir çok genç avcı sıraya dizilip hep birden üçer el silâh boşalttılar.

Saat birde klübün verdiği nefis yemekler yenildi. Çalgılar, Ankara türküleri, millî oyunlar ve eğlenceler akşama kadar sürdü. Aralarında bulunmayan Reisleri Aka Gündüz Beye de sevgi ve hatırlama telgrafı çekildi.

Saat 18 de fevkalâde parlak bir dönüş yaptık. Şehre girerken hava fişekleri atıldı, millî marşlar ve avcı marşları okundu. Bu yiğitçe ve kardeşçe geçen neşeli günü unutamayacağız.

*

İstanbul avcılar bayramı yarın

İstanbul avcıları, bayramlarını yarınki cuma günü Anbarlı'daki Çobançeşme'de yapacaklardır. Proğramları şudur:

1 — Sabahleyin avcılar ava çıkacaklardır.

2 — Onda bayram yerinde toplanılacaktır.

3 — On birde merasime başlanacaktır.

4 — Yarımda yemek yenilecek.

5 — Yemekten sonra avcılar arasında atış müsabakaları yapılacaktır.

6 — Yemek: Avcı kebabı, pilâv ve üzüm.

Bunun da tafsilâtını yazacağız.

Milliyet, Türkiye avcılarının gazetesidir

Avcılık, nişancılık, binicilik en millî ve faydalı sporlarımızdandır. Bunun yayılması için sütunlarımızı Türkiye avcılarına açıyoruz. Bize her türlü haberlerini, resimlerini dileklerini gönderebilirler. Yalnız bunların, mensup oldukları klüpler tarafından tasdik edildikten sonra gönderilmesi rica olunur.

Necip Ali Bey Avrupadan döndü

Tedavi ve tetkikat için Parise, oradan Isviçreye gitmiş olan Denizli meb'usu ve beynelmilel parlâmentolar birliği Türkiye grupu reisi Necip Ali Bey şehrimize dönmüştür.

Bakırköy Hilâliahmer şubesinin eğlentisi

Hilâliahmer Cemiyeti Bakırköy şubesi heyeti dün Şükrü Beyin reisliğinde toplanarak 14 eylülde yapılacak eğlenti için konuşmuşlardır.

Eğlentiler Filorya plâjında yapılacaktır. Çok güzel olması için o civarın sevgili aileleri tarafından şimdiden hazırlıklar yapılmaktadır. Bu vesile ile de o havalideki veremli ve diğer hastalıkların sıhhî gıda ve ihtiyaçları ile fakirlerin kışlık ihtiyaçlarına yardım edilecektir.

Muhterem ve şefkatli halkımızın bu eğlentiye iştirak edecekleri şüphesizdir. Programını sonra bildireceğiz.

İş Bankası Sergisi

Gezenler için bir mektep oldu

İş Bankası sergisi, halkın umumî alâkasını, rağbet ve takdirini toplamak hususundaki rekoru kırmış bulunuyor. Serginin son ziyaret günleri olduğu için tehacüm görülmemiş bir dereceye çıkmıştır. Dün sergiyi ziyaret edenlerin 54 bine yakın olduğu tesbit edilmiştir. Şimdiye kadar hiçbir sergiye — hele tatil günü de olmadığı halde — bu kadar müthiş bir kalabalık akın etmemiştir.

Serginin mahiyeti itibarile bir mektep halinde olduğunu muhtelif vesilelerle kaydetmiştik. Ziyaretçilerin burada kendilerini yormadan neler öğrendiklerini izah için bir misal zikredelim.

Meselâ şeker paviyonunda : Türkiyemizdeki Şeker fabrikaları, ne zaman kuruldukları sermayeleri, çalıştırdıkları amele adedi, istihsal ettikleri şeker mikdarı bir bakışta öğrenilmektedir. Bundan başka pancar eken çifçilerin mikdarile, pancar ekilen saha alınan pancar mahsulü, bu mahsülden ne kadarının işlendiği de anlaşılmakta, bütün bu mikdarların seneden seneye nasıl arttığı da görülmektedir.

Türk sermayesile kurulmuş fabrikalarda, Türk memur ve işçisinin emeğile, Türk köylüsünün yetiştirdiği pancardan istihsal olunan şekerin memleketle kazandırdığı milyonların hesabı da apaçık verilmektedir.

Ziyaretçi seve seve edindiği bu malûmatla birlikte kendisini bir şeker fabrikası içinde görmektedir. Her tarafta ışıklı tablolar, mücessem modeller ve nümuneler, pancardan şekere olan bütün ameliyeleri canlandırmaktadır.

Aynı misali her paviyon için tekrarlamak mümkündür. Bütün ziyaretçiler, mükayeseli tabloların, müteharrik istatistiklerin, grafiklerin, levhaların, statülerin, vecizelerin ve emsalsiz bir dekorasyonun yarattığı hava içinde„ en yüksek mevzuları tetkik etmiş olmaktan büyük bir zevk duymaktadırlar. Bu yüksek alâkayı dün de bütün ziyaretçilerde ayrı ayrı müşahede etmek mümkündü.

Sergi ne zaman kapanacak :

Kısa bir müddet daha devam edecek olan serginin kapanacağı gün ayrıca ilân edilecektir. Haber aldığımıza göre bütün şehri en geniş şekilde alâkalandıran İş Bankası Sergisi, açılışında olduğu gibi merasimle kapanacaktır.

POLISTE

Bir benzin Dubasında yangın

Dubanın kaptanı da kol ve bacağından yaralandı

Haydarpaşa rıhtımında benzin boşaltmakta olan Sefer kaptanın idaresindeki Leylek ismindeki dubada makine işletilmek üzere iken benzin deposu ateş almış ve dubada yangın çıkmıştır. Yangını söndürmek isteyen kaptan Sefer Efendi de kol ve bacağından yaralanarak hastaneye kaldırılmıştır.

Bir çocuk ezildi

Dün Beşiktaşta bir otomobil kazası olmuş, Ismail isminde bir şoför 10 yaşında Salih isminde bir çocuğa çarpmış ve ezmiştir. Çocuk hayatından ümit kesilmiş bir halde hastaneye kaldırılmıştır. Ismail yakalanmış, tahkikata nöbetçi müddeiumumisi Ekrem B. vaziyet etmiştir .

Köprü altından geçerken

Liman şirketinin 5 numaralı romorkörü arkasına taktığı mavnalarla Köprü altından çıkarken 2525 numaralı İstavrinin idaresindeki arkaya bağlı mavna köprüye çarpmış ve delinmiştir. İstavri ile hamal Tursun da denize düşmüşlerse de kurtarılmışlardır.

Sokakta bayılan genç

Akbıyıkta Hisar sokağında 17 yaşında bir gencin bayılmış olduğunu gören zabıta memurları genci kaldırmışlar, Imdadı sıhhî otomobili ile Cerrahpaşa hastanesine götürmüşlerdir .

Dükkân ödünde kavga

Beykozda demirci çıraklığı yapan Haşim, dükkân önünden geçen ahçı çırağı Ali ile kavga etmiş ve neticede Haşim, Aliyi bir demir parçasile ağırca yaralamıştır.

Çakı ile yaraladı

Sarıyerde balıkçı Mustafa ile Hüsamettin kavga etmişlerdir. Hüsametten, Mustafayı çakı ile baldırından yaralamış, kaçarken yakalanmıştır.

Dünkü hava

Sıfır derecei hararete ve deniz seviyesine indirilmiş barometre bu sabah saat 7 de 761, 14 te 761, derecei hararet 7 de 20,5, 14 te 24, azami hararet 25, asgarî 18,5. Rüzgâr poyrazdan esmiştir. Azami sürati saniyede 14 metreye çıkmıştır.

Uyuşturucu maddeler imalini tahdit

(Başı 1 inci sahifede)

let Meclisinin 1912 La Haye, 1925 ve 1931 Cenevre mukavelelerini hep birden tasdik eylediğni hikâye buyurmuşlar, mukavelenamelerin kabulü ile memleketimizin pek değerli ihraç mallarından biri olan afyon istihsalâtını azaltmıştır. İktısadî buhranın en şiddetli bir zamanında tatbik mevkiine konulan bu tedbirin Türk köylüsünü bir kat daha sıkıntıya sokacağı şüphesiz olmakla beraber bu fedakârlığa her ne pahasına olursa olsun katlanmak zarureti karşısında köylüyü ziyandan korumak ve gelirini başka mahsullerle kayırmak üzere bilhassa pancar ekimine ve şeker sanayiine genişlik verildiğini dermeyan etmişlerdir

Gazi Hazretleri beyanatlarına devam ile: beynelmilel mukavelelerin kabulünü muteakıp bunların tatbikini temin için yeni kanunlar çıkarılmasına ve bugünkü vaziyete uyacak teşkilât yapılmasına lüzum görüldüğünden bahsederek memlekette uyuşturucu maddeler alışverişinin bir elden ve hükûmetin sıkı kontrolü altında yapılmasını kolaylaştırmak üzere bunun bir hükûmet inhisarı tarzında idaresi münasip görülerek mahsus bir kanun ile uyuşturucu maddeler inhisar idaresi teşkil edilip bu sayede uyuşturucu maddelrin yapılması, alınıp satılması ve memleketten dışarı çıkarılması işlerinin bir devlet inhisarı şeklinde idaresi usulünün ilk defa olarak memleketimizde tesis olunduğunu, bundan başka "Uyuşturucu maddelerin murakabesi kanunu„ adile diğer bir kanun çıkarılarak bunda uyuşturucu maddelerin ithal ve ihracı, memleket içinde alınıp satılması için beynelmilel itilâflara uygun hükümler konulduğu gibi haşhaş ekiminin tahdidi ve esrar ile esrar yapmağa yarıyan Hind kenevirinin büsbütün yasak edilmesi için mahsus maddeler dercedildiğini ilâve buyurmuşlardır.

Gazi Hazretleri beyanatlarına, bu yolda yapılacak daha çok şeyler bulunduğunu ve bütün milletlerin ancak sıkı bir teşriki mesaî sayesinde bu kuvvetli düşmanla başa çıkabileceklerini tekrar eyliyerek hayırlı çalışmalarını takdir gözile takip eyledikleri cemiyet için muvaffakiyetler temennisi ve dostane selâmlar ihdası ile hitam vermişlerdir.

Hazırun tarafından büyük bir alâka ile dinlenilen bu messaj şiddetle alkışlanmış ve "Colombia Broadcasting„ radyo şirketi vasıtasile bütün Amerika'ya yayılmıştır.

Mektubun okunmasını müteakıp Reis Amiral Hobson tarafından kürsüye davet olunan Mebusan Meclisi Hariciye Encümeninde Cumhuriyet Fırkası Lideri Mr. Hamilton Fish gerek kendi ve gerek refikası namına irad eylediği nutukta Gai Hazretlerinin beyanatını ve uyuşturucu maddelere karşı Türkiye'de alınan müessir tedbirleri Amerika efkârı umumiyesinin büyük bir mahzuziyetle karşılıyacağını, bunlara karşı takdir hislerini ifade etmek Amerika hükûmeti için büyük bir zevk teşkil eyliyeceğini ve Türkiyenin afyon gibi kıymetli bir ihraç malını tahdide razı olmakla gösterdiğ fedakârlık her türlü takdirin fevkinde olup bu hareketi ile Türkiyenin Ingiltereye ve Çin'e yol göstermiş bulunduğunu söylemiştir.

Reis Amiral Hobson, son defa olarak söz alıp Büyük Gazi ile Türkiye Cumhuriyeti hakkında takdirkâr bir kaç cümleden sonra cemiyetin uyuşturucu maddelere ait Türk proğramı hakkında ittihaz eylediği kararı okudu. Bu kararda:

1 — Türkiye'nin beynelmilel itilâfları tasdik etmesi.

2 — Türkiye'nin ham afyon istihsalile mamul uyuşturucu maddelerin ithal ve ihracatını takyit ve bu hususta şiddetli tedbirler almış olması.

3 — Bu tedabir sayesinde Türkiyenin bütün milletler ile sıkı bir temas ve teşriki mesaî temin eylemesi itibarile cemiyetin Türkiye mücadele proğramını bu yolda atılmış hatvelerin en mühimlerinden biri olarak selâmladığı bildiriliyordu. Reis Amiral Hobson bu kararın hükûmetimize tebliğini Münir Beyefendiden rica ederken Türkiye'nin dahi Reisin rehberliği sayesinde büyük ve esaslı prensiplerin kabulile dünya milletleri arasında yüksek bir mevki işgal etmesinden ve uyuşturucu maddeler mücadelesindeki makul ve enerjik proğramı ile bu teşebbüsün başına geçmesinden dolayı memnuniyetini izhar ve teşekkürlerin tekrar eylemiştir.

Buğday Siyasetimiz

(Başı 1 inci sahifede)

tir.

Bu seneki vaziyet

Bu yıl buğday işi yepyeni bir safhaya girmiştir.

Şimdiye kadar yeni buğday verimine göre bazı tedbirler alınmıştır. Geçen sene 20 olan buğday mübayaa merkezleri bu sene 31 fazlasile 51 merkeze çıkarılmıştır. Dört te satış merkezi vardır.

Yeni kanunun tatbiki ile bankanın faaliyet sahasının ayni nisbette genişletilememiş olması hakikaten nazarı dikkati celbedecek bir vaziyettir. Fakat bunun tatbikat bakımından mühim sebepleri vardır.

Bu hususta sarih fikir vermek için mahsulünü en evvel idrâk eden cenup mıntakasında hasıl olan bir vaziyeti misal olarak zikredebilirim. Urfa ve Diyarıbekir buğday istihsalâtı itibarile mühim birer merkez olduğu halde bu'alarda hükûmetçe alım merkezi açılmasına imkân görülemedi. Çünkü bu'alarda buğday depo etmek için kâfi yer olmadığı gibi alınacak buğdayların sevki icap eden Adana merkezi, haddi zatinde mahsulü pek fazla olan ve muhafaza mahalleri kendi buğdaylarına kâfi gelmiyen bir merkez olmak itibarile de vaziyet müsait değildi. Bu hal, memleketin çok esaslı bir derdi ile pek yakından alâkadardır.

Zirai mahsüllerimiz ve bu meyanda buğday mahsulümüz memleketimizin iklim ittiratsılıklarından şiddetle müteessirdir. Bir çok seneler mevzii ve umumi kuraklıklar ve diğer tabii âfetler mahsul üzerine tesir yapmaktadır. Buna nazaran bereketli senelerin mahsulleri ile verimsiz yılların ihtiyaçlarını ancak Cümhuriyet hükûmeti hissetmiş ve geçen seneden itibaren silo inşasını esaslı bir vazife edinmiştir. Fakat memleketi silolarla ve ambarlarla techiz etmenin bir kaç senenin işi olmadığını da unutmamak lâzımdır.

Bu itibarla siloların yokluğu ve yapılmakta olanların büyük olan ihtiyacı derhal karşılıyacak vüs'atte bulunmaması şimdi olduğu gibi buğday mübayaatı ve dolayısile buğday fiatları üzerinde bir müddet için daha tesir yapmaktan hali kalmıyacaktır.

İşte bir taraftan bu yersizlik, diğer taraftan memleketin her tarafında mübayaat yapıldığı takdirde, vesaiti nakliye itibarile meydana çıkacak sevkiyat müşkülatının büyüklüğü düşünülürse mübayaatı bütün memlekete teşmil etmenin bugünkü şartlar dahilinde ne kadar güç olacağı kolaylıkla anlaşılır.

Gelecek seneler

Mübayaatı bütün memlekete teşmil için mali bakımdan büyük müşkülât ile karşı karşıya değiliz. Maamafih buğday koruma karşılığı olmak üzere kabul edilen vergi hasılatı, her tarafta buğday alınmağa başlanmadan bile yalnız şimdiki alım merkezlerinde mübayaa yapıldığı takdirde de mübayaatı karşılıyamıyacaktır. Çünkü mübayaa mevsimi içinde her ay vergi hasılatının o aylardaki tutarının dört beş misli kıymette mübayaa yapmak mecburiyeti vardır. Bu da gösteriyor ki ,buğday mübayaatının tarzı ve şümulü, un vergisinin her tarafa teşmil olunması noktasından mütalea edilirse bu verginin önümüzdeki seneler içinde mübayaatı daha ziyade genişletmek için bir nevi hazırlık teşkil edeceği neticesine varmak lâzımdır.

Silolar tamamlanınca

Bir taraftan verginin temin edeceği varidat ile bir nevi mütedavil sermaye teşkil edilecek, diğer taraftan bu varidattan ayrılacak mühimce yekûnlar lüzumu memleket için hayati bir şekilde tebarüz eden silo ve ambar inşaatına tahsis olunarak vaziyete iki cepheden esaslı surette çare bulunmuş olacaktır.

Silo ve ambar tamamlanınca sık sık ve yer yer tekerrür eden kuraklık ve diğer âfetler dolayısile tahaddüs edebilecek sıkıntılı vaziyetler artık memleket için bir endişe mevzuu olmaktan çıkacaktır. Binaenaleyh un vergisi kanununun fiat politikası itibarile günün zaruretlerini karşılıyacak faydaları haricinde böyle gelecek zamanlara şamil geniş bir siyaset eseri telâkki edilerek tatbikatının ve semerelerinin buna göre ölçülmesi icabeder.„

Görüşler

Mesleklerin Saygılaşmaları

(Başı 1 inci sahifede)

kara, her maznun suçlu ve mahkûm olmaz ki. Onu adalet mahkemesi ortaya çıkarır. Bu kitap işi de o yüksek kürsünün önünde hak ve adalet bekliyor. İki taraf, avukatları ile duruşuyorlar ve iddiaları üzerinde konuşup çekişiyorlar.

Buraya kadar her şey yolunda ve tâbiidir.

Yalnız iş maznun sayılanların avukatı tarafından müddeinin sözlerini çürütmeğe gelince, acı bir şekil alıyor.

Müdafaa haktır, mukaddestir, şudur ve budur.

Ama bu yasaklanamaz hak kullanılırken onunla alâkası olmayan başka bir mesleke ve onun çok eyi tanınmış insanlarına ağır kelimeler, çirkin mefhumlu cümlelerle tecavüz ve hakaret edilmez. Böyle bir zühul ve gaflet hepsi saygın olan Türk avukatlarının bir kişisinden bile beklenmez.

Fakat ne yazık ki kitap maznunlarının avukatı bunu yapmış ve tecavüzünü teyit ve tekrar etmiştir. Neler söylediğini buraya geçirmiyeceğim, mahkeme zaptından ve işitenlerden öğrenebilirsiniz. Ben yalnız şu kadarını arzedeceğim: Bu saygın avukat vatandaşımız Türk muharrirlik meslekine mensup, eserleriyle bütün milletin sevgisini kazanmış, müspet ve gerçek şöhretlerini kendileri yapmış insanlara karşı çok fena dil kullanmıştır. Bunların adları adresleri mahkemede sarahatla geçmemiş ve tekrarlanmamış olsaydı meçhulde kalır, kimse de ses çıkarmazdı. Ben kendi adımı hesaba katmıyorum. Fakat öteki saygın, değerli meslekdaşlarım için çok üzüldüğümden ötürdür ki yüksek mekanımıza bu açık şikâyeti arzettim.

Bu zat sade meslekimizi ve meslekdaşlarımızı ve değerli eserlerini tahkirle kalmamış; dolayısı ile bağlı olduğu yüksek meslekinizi de saymamıştır. Saysaydı başka mesleke karşı bunları yapmazdı.

Bizler kendilerimiz için ne tarziye isteriz, ne tashih, ne tevil. Eğer kendi meslekine karşı gösterdiği zühul için size tarziye verirse, bu bizim için de büyük bir teselli ve memnunluk olacaktır.

Yüksek şahsınıza ve meslekinize karşı beslediğimiz saygıları, sevgileri bir daha sunarız. Hoşça kalınız Efendim.

Aka GÜNDÜZ

Vasıf Bey şerefine ziyafet

Sovyet maslahatgâzarı Moskova büyük elçimiz Vasıf Bey şerefine bir ziyafet vermiştir. Ziyafette Hüseyin Ragıp Beyle Türk dili tekik cemiyeti ve Türk tarihi tetkik cemiyeti reisleri Saffet ve Akçure oğlu Yusuf Beyler, Universite rektörü Cemil Bey, Köprülüzade Fuat ve Ibrahim Necmi beyler, Sovyet Akademisi âzasından Profeör Samoiloviç ve Profesör Meşçaninof, Sovyet sefaret ve konsoloshanesi erkânı hazır bulunmuşlardır. (A.A.)

Küçük haberler

Beyoğlu maliye tahsil şubesi kazanç tahakkuk memuru Şeref B. terfian Ankara - Yenişehir maliye tahsil şubesi baş memurluğuna tayin edilmiştir.

* Evkaf umum müdürü Rüştü Bey şehrimize gelmiş, Istanbul Evkaf müdüriyetinde ve müessesatında tetkikata başlamıştır.

Havanada

Bir toplantı esnasında halk arasına bomba atıldı

HAVANA, 5.A.A. Dün akşam şehrin muhtelif noktalarında 50 bomba patlamıştır. Ölen olmamış fakat mühim maddi zararlar olmuştur. Vaziyetin ehemiyetli oluşu yüzünden Küba kabinesi daimi surette toplantı vaziyetindedir.

HAVANA, 5.A.A. — Bir itfaiye merkezinin açılması esnasında halk arasına bir bomba atılmıştır.

Bir mektepli kız ile bir itfaiye neferi ölmüştür.

Birçok tevkifat yapılmıştır. Tevfik edilenlerden çoğu radikal fırkaya mensuptur.

Çin ve Tibet münasebatı

SIMLA, 5.A.A. — Resmî bir Çin heyeti, Dalayi Laman'ın cenaze merasiminde bulunmak için Tibet'in merkezi olan Lahsaya gelmiştir. Zannolunduğuna göre, bu heyet, fırsattan istifade ederek, Tibet ile iyi münasebetlerin iadesine çalışacak ve ayni zamanda Taşilamanın avdetine [illegible]

Ayasofyada Bizans müzesi

(Başı 1 inci sahifede)

retle Ayasofyanın kıymetinin bir kat daha artacağını söylemektedirler.

İstanbul ve Türkiyedeki Bizantin eserlerin Ayasofyada teşhiri ve Ayasofyanın bir kısmının bir Bizans müzesi haline ifrağı çok isabetli bir hareket addedilmektedir. Dahili vaziyeti, geniş galerileri, bölmeleri itibarile Ayasofya da bir müze haline ifrağ edilmeğe gayet müsait yerler bulunmaktadır. Esasen bugün Ayasofyanın Hasır ovası denilen Narteksi muzayıkları ile bir san'at meşheri halinde bulunmaktadır.

Yeni Maliye Teşkilâtı

(Başı 1 inci sahifede)

lâzım gelen tetkikatını 6 ayda ikmal edebilecektir. Maliye vekâleti mütehassısın raporunu 3 aya kadar verebileceğini tahmin etmektedir.

M. Alfan şimdiye kadar yaptığı tetkikatta varidatı umumiye teşkilâtının takviyesini, taşra maliye teşkilâtının genişletilmesini ve vergilerin cibayet şekillerinin daha kolay bir surette tanzimi varidat kanunlarının yeni baştan tetkik edilmesi icap ettiği neticesine varmış ve bu neticeyi Maliye vekâletine bildirmiştir.

Vekâlet bugünlerde bir tetkik bürosu ihdas edecek ve bu büro için bir mütehassıs daha celbedilecektir.

Tetkik bürosuna celbedilecek mütehassıs için bazı mahallerle muhabere cereyan etmektedir. Henüz mütehassıs olarak kimin getirileceği taayyün etmemiştir.

Diğer taraftan öğrendiğime göre Maliye Vekâleti fırka grupu tarafından nisbetlerinin bir mikdar tenziline karar verilen hayvanlar vergisi hakkındaki tadil projesini bugünlerde hazırlamağa başlayacaktır. Vergi tahsilâtının temelini teşkil eden ve oldukça eski bulunan tahsili emval kanunu ile tatbikatta bazı müşküllere tesadüf edilen buğdayı koruma resmi kanununun da tadil edilmesi tasavvuru vardır.

Bildirdiğim gibi diğer vergi kanunlarından hangilerinin tadil edilmesi lâzım geleceğine tetkik bürosu karar verecektir.

Mevsimsiz haberler

ANKARA, 5 (Telefonla) — Gümrük ve inhisar vekâletinin teşekkülündenberi Maliye vekâletinde iki müstecarlık yapılması hakkındaki tasavvuru tenzeleyen bir gazetenin neşriyatı üzerine maliyede salâhiyettar bir zat bana şu malûmatı verdi:

— Filhakika Maliye vekâleti bir teşkilât kanun projesi yapmak üzere Fransadan bir maliye mütehassısı getirtmiştir. Bu mütehassıs merkezde tetkikat yaptıktan sonra şimdi de vilâyetlerde tetkikatla meşgul bulunmaktadır.

Maliye vekâletinde teşkilâtın yapılması bu mütehassısın raporile alâkadardır. Rapor alınarak ve vekâletçe tetkik edilerek yeni teşkilâtın esasları tespit edilip kanun projesi hazırlanmadan Maliye vekâletinde şu veya bu şekilde teşkilât olacaktır tarzında neşriyat tamamen mevsimsiz ve dedikodudan ibarettir.

Mezkûr gazetenin muhtelif şahıslara ait vazife tevziatına gelince; bunlar aylardanberi Ankarada söylenen ve haddizatinde hakiki bir vaziyet ve karara taallûk etmeyen günü geçmiş haberlerdir.

DOKTOR
Rusçuklu Hakkı
Galatasarayda Kanzuk eczahanesi karşısında Sahne sokağında 3 numaralı apartımanda 1 numara.
5603

Dr. Hafız Cemal
Dahiliye mütehassısı
Cumadan başka günlerde saat (2,30 dan 6 ya) kadar İstanbul Divanyolu No. 118.
Muayenehane ve ev telefonu: 22398 yazlık ikametgâh telefonu: Kandilli 38, Beylerbeyi 48
5605

İstanbul Sıhhî Müesseseler Satınalma Komisyonu Reisliğinden

Haydarpaşa Nümune hastanesi için lüzumu olan muhtelif numara 400 adet terlik 11 Eylül 934 salı günü saat 14 te pazarlıkla satın alınacaktır. Isteklilerin müracaatları. (5451)

İÇ TICARET UMUM MUDURLUGUNDEN:

30 Ikinci Teşrin 330 tarihli kanun hükümlerine göre tescil eilmiş olan ecnebi şirketlerinden (Di Aziatik Petroleom kompani (Türkiye şubesi) Limitet - The Asiatic Petroleom Company (Türkey Limitet) şirketi bu kere müracaatla şirket unvanının (Di Şell kompani of Turkay - The Shell Company Of Turkey Limitet) olarak tebdil edildiğini bildirmiş ve lâzımgelen vesikaları vermiştir. Keyfiyet kanuni hükümlere uygun görülmüş olmakla ilân olunur. (2356)

İstanbul kumandanlığı satınalma komisyonu ilânları

1.F.Kıt'alarının hayvanatı ihtiyacı için üçyüz kırkbir ton saman kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Ihalesi 8-9-934 cumartesi günü saat on beştedir. Taliplerin şartnamesini görmek üzere her gün, münakasaya iştirâk edeceklerin de o gün ve saatinde teminatlarile birlikte mektuplarını 1. F. Satınalma Komisyonuna göndermeleri. (63) (4961) 5660

* * *

1. F. kıt'alarının ihtiyacı için on sekiz bin kilo kuru fasulye aleni münakasaya konmuştur. Ihalesi 8-9-934 cumartesi günü saat 15 tedir. Taliplerin nümune ve şartnameyi görmek üzere her gün münakasaya iştirâk edeceklerin o gün ve saatinde teminatlarile birlikte 1. F. Satınalma Komisyonuna müracaatları. (65) (4974) 5661

Samsun asliye hukuk mahkemesinden:

Müddeaaleyh: Samsunda Yeni Kırbaç mahallesinde mukim iken elyevm ikametgâhı meçhul Rüstem kızı Safiye Hanıma:

Davaci Samsunda mukim Mustafa oğlu Ilyas efendi tarafından aleyinize ikameeylediğ boşanma davasının muhakemesi olan 19-7-934 tarihinde mahkemeye gelmeniz hakkında yapılan tebliğata rağmen gelmediğinizden dolayı hakkınızda gıyap kararı ittihaz edilerek muhakemenin 11-9-934 tarihine müsadif salı günü saat 14 talik edilmiş olduğundan yevmi mezkûrde dahi Samsun asliye hukuk mahkemesine gelmediğiniz taktirde muhakemenin giyabinizde rüyet ve intaç olunacağını mübeyyin işbu giyap kararı ikametgâhınızın meçhuliyeti hasebiyle tebliğ makamına kaim olmak üzre keyfiyet ilân olunur. (2346)

Devredilecek İhtira beratı

"Karbonlu mevaddın dun derecei hararette karbonizasyonunda ve taktirindeki ve bunda müstamel cihazdaki veya bunlara ait islâhat,, hakkındaki ihtira için istihsal edilmiş olan 13 Eylül 1932 tarih ve 1478 numaralı ihtira beratının ihtiva ettiği hukukun bu kere başkasına devir veyahut icara verilmesi teklif edilmekte olmakla bu hususta fazla malûmat edinmek isteyen zevatın Istanbulda Bahçekapu'da Taş hanında 43-48 numaralı idarehaneye müracaat eylemeleri ilân olunur. (2337)

Istanbul 6 mcı hukuk hâkimliğinden

Çatalcada Islam mahallesinde Alipaşa camii karşısında bilâ numara hanede Ali oğlu Zübeyr ağa. Hatice Hanım tarafından aleyhinize açılan boşanma davasından dolayı ikametgâhının meçhuliyeti hasebile hukuk usulü muhakemeleri kanununun 141 ci maddesi mucebince arzuahlin ilânen tebliğine karar verilmiş olduğundan bir nushası mahkeme divanhanesine talik kılman arzuhal suretine on beş gün zarfında cevap verilmediği takdirde muamelei kanuniye ifa kılınacağı tebliğ makamına kaim olmak üzre ilân olunur. (2350)

Askerî fabrikalar ilânları

Bakırköy Barut Fabrikaları için açık eksiltme ile alınacağı ilân edilen aşağıda yazılı iki kalem malzemeye verilen fiatlar pahalı görüldüğünden bu eksiltme işi 13-9-934 perşembe gününe bırakılmıştır. Vermek isteyenlerin o gün saat 14 de Komisyona müracaatları. (563) (5456)

Kilo	
3600	Sudkostik
6000	Mükelles Soda

İstanbul Harici Askerî Kıtaat ilânları.

Kilo	Cinsi	Nevi	Kıt'ası	Ihale tarih, günü	saati
4940	Kuru Soğan	Açık	Pınar Hisar	15-9-934 Cumartesi	15
13000	Patates	Açık	Pınar Hisar	15-9-934 „	15
3302	Pirinç	Açık	Pınar Hisar	15-9-934 „	16
2800	Kuru Faslye	Açık	Pınar Hisar	15-9-934 „	16
6110	Mercimek	Açık	„ „	16-9-934 Pazar	15
3120	Makarna	Açık	„ „	16-9-934 „	16
1781	Sade Yağ	Açık	„ „	16-9-934 „	17
2415	Zeytin Yağ	Açık	„ „	17-9-934 Pazartesi	15
450	Zeytin Danesi	Açık	„ „	17-9-934 „	16
1382	Kuru üzüm	Açık	„ „	17-9-934 „	17
2189	Şehriye	Açık	Vize	17-9-934 Salı	15
1231	Şehriye	Açık	Pınar Hisar	17-9-934 Salı	16
584	Beyaz peynir	Açık	Vize	19-9-934 Çarşamba	15
420	Beyaz peynir	Açık	Vize	19-9-934 „	16
2800	Tuz	Açık	Vize	19-9-934 „	17
13364	Bulgur	Açık	Vize	20-9-934 Perşembe	15
9951	Bulgur	Açık	Pınar Hisar	20-9-934 „	16
10901	Nohut	Açık	Vize	20-9-934 „	17
8450	Nohut	Açık	Pınar Hisar	20-9-934 „	17

Yukarda cins ve miktarı ihale günü tarih ve saatleri yazılı on dokuz kalem erzak Vize ve Pınarhisar kıtaatı ihtiyacı için aleni münakasaya konulmuştur. Evsaf ve şartlarını görmek ve anlamak üzere isteklilerin her gün ve münakasalarına iştirâk etmek isteyenlerin de yukardaki belli gün ve saatlerde teklifatlarının yüzde yedi buçuk nisbetinde teminatlarile birlikte Vize Satınalma Komisyonuna müracaatları. (128) (5066) 5674

* * *

Bandırma garnizonu için kapalı zarfla alınacak olan 70,000 kilo Sığır etinin münakasası 29-9-934 cumartesi günü saat on beşte Bursada Fırka Satınalma Komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirâk için de vaktinden evvel teminat ve teklifnamelerile Fırka Satınalma Komisyonuna müracaatları. (193) (5474)

* * *

Darıcada iki alay ihtiyacı için senelik (246000) kilo Arpa ile (50000) kilo kok kömürünün açık ve pazarlıkla 29-9-934 cumartesi günü saat 14 ve 16 da münakasasının icra edileceğini ve taliplerin şartnamesini görmek üzere mezkûr Komisyona müracaatları ilân olunur. (195) (5474)

* * *

Samsun kıtaatı için 360 kilo Un 9-9-934 pazar günü saat 14 te kapalı zarfla satın alınacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek için her gün ve münakasasına iştirâk edeceklerin belli saatten evvel teklif mektuplarını Samsunda Satınalma Komisyonuna vermeleri. (188) (5469)

* * *

Imzir Müstahkem Mevki kıtaatının 500,000 kilo Un ihtiyacı kapalı zarf usulile münakasaya konmuştur. Ihalesi 26-9-934 çarşamba günü saat 16 dadır. Talipler şartnamesini görmek için her gün ve münakasaya iştirâk etmek için de muayyen saatte teminat tekliflerile birlikte Komisyonumuza müracaatları. (191) (5470)

* * *

Tekirdağ kıtaatı için beheri ellişer ton olmak üzere altı partide (300) ton arpa açık münakasaya konulmuştur. Ihale günü 29 Eylül 934 cumartesi günü 15 tedir. Şartnameyi görmek isteyenlerin her gün ve münakasaya iştirâk edeceklerin de belli gün ve saatte Komisyonumuza müracaatları. (190) (5472)

* * *

Konyadaki kıtaat için kapalı zarfla münakasaya konulan 660,000 kilo kuru ota verilen fiat pahalı görüldüğünden bir ay zarfında pazarlıkla ve fiat haddı lâyik görülürse 12-9-934 saat 14 de intaç edilecektir. Taliplerin vaktinde teminatlarile Konya'da Komisyonumuza müracaatları. (189) (5471)

* * *

Izmir Tayyare alayında inşa edilecek pist ve kanalizasyon kapalı zarfla yaptırılacaktır. Şartnamesini plan ve projelerini görmek isteyenlerin her gün münakasasına iştirâk edeceklerin 29-9-934 cumartesi günü saat 14 de teklif ve teminatlarile birlikte Ankara M. M. V. Satınalma Komisyonuna müracatları. (194) (5468)

* * *

Izmir Reşadiye'de Iniş iskelesi inşaatı kapalı zarfla yaptırılacaktır. Şartnamesini görmek isteyenlerin her gün münakasasına iştirak edeceklerin 27-9-934 perşembe günü saat 10,5 da teminatlarile birlikte Ankara Millî Müdafaa Vekâleti Satınalma Komisyonuna müracaatları. (192) (5467)

* * *

Çorludaki kıt'at hayvanatının ihtiyacı olan 195 ton kuru Ot kapalı zarfla münakasaya konulmuştur. Ihale günü 11-9-934 salı günü saat 17 dedir. Isteklilerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya gireceklerin belli gün ve saatte teminatlariyle birlikte komisyonumuza müracaatları. (5019) 5669

* * *

Eskişehirde Kolordu Hava kuvvetleri için 440160 kilo Un 18-9-934 salı günü saat 15 de kapalı zarfla alınmak üzere münakasaya konmuştur. Şartnamesini göreceklerin her gün ve münakasasına iştirâk edeceklerin belli saatten evvel Eskişehirde Kolordu Satınalma komisyonuna tekliflerini vermeleri. (5065) 5673

* * *

Kıtaatın senelik ihtiyacı olan 28,000 kilo Sade yağı kapalı zarfla münakasaya konulmuştur. Münakasası 22-9-934 cumartesi günü saat 16 da icra edilecektir. Talip olanların yevmi mezkûrda ve muayyen saatte Manisadaki Askerî Satınalma Komisyonuna müracaatları. (5213) 5692

* * *

Bursa ve Mudanya Garnizonları için kapalı zarfla alınacak olan 670.000 kilo arpanın münakasası 23-9-934 pazar günü saat 15 de Bursada Fırka satınalma komisyonunda icra edilecektir. Şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirâk için de vaktinden evvel teminat ve teklifnameleriyle satınalma komisyonuna müracaatları. (5192) 5693

* * *

Ordu ihtiyacı için "500,, ile "1500,, baş dağ Top koşumu katır kapalı zarf usulile satın alınacaktır. Ihalesi 24 - 10-934 Çarşamba günü saat 14 de icra edilecektir. Talipler evsaf ve şartnamesini görmek üzere her gün öğleden sonra ve münakasaya iştirâk edeceklerin o gün ve saatinden evvel teminat ve teklif mektuplarile birlikte M. M. V. Satınalma Komisyonuna müracaatları. (103) (4885) 5699

* * *

Müstahkem Mevki kıt'atı ihtiyacı için 13,500 kilo mangal kömürü açık münakasa ile 22 Eylül 934 cumartesi günü saat 14 de satın alınacaktır. Taliplerin evsaf ve şeraiti öğrenmek için münakasa gününe kadar ve teminat olarak vezne makbuzu ile birlikte Hadım köyünde Askerî Satınalma komisyonuna müracaatları. (5194) 5694

* * *

Bursa ve Mudanya garnizonları için kapalı zarfla alınacak olan 25,000 kilo sade yağının münakasası 26-9-934 çarşamba günü saat 15 de Bursada Fırka satınalma komisyonunda icra edilecektir. Şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirâk için de vaktinden evvel teminat ve teklifnameleriyle satınalma komisyonuna müracaatları. (5195) 5693

* * *

Merkez ve Tuzladaki kıtaatın ihtiyacı olan 137400 kilo Sığır eti kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Ihalesi 18 ylül 934 salı günü saat 15 tedir. Isteklilerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirâk edeceklerin tayin edilen vakitte Izmitte Fırka Satınalma Komisyonuna müracaatları. (159) (5247) 5698

Asistan aranıyor

Gece ve gündüz hastahanede kalmak üzere askerlik ve mecburî vazifesi olmayan bir asistan Doktora ihtiyaç vardır. Arzu eden Şişli Sıhhat yurduna müracaat.

ZAYI — Ziraat Bankasından almış olduğum 3590 No. lu senedimi zayi ettim. Hükmü yoktur. Osman. (2339)

Istanbul Maarif Müdürlüğünden:

Talebe kabulü müddeti orta mektepler için 10 Eylülde, Liseler için de 24 Eylülde biteceği ilân olunur. (5481)

Yüksek Orman Mektebi Rektörlüğünden:

Orta Orman Mektebi talebe kadrosu dolmuştur. Müracaat edilmemesi.

5765 [5302]

Ankara Jandarma umum kumandanlığı Satınalma komisyonundan

Aşağıda mıktar ve pazarlık gün ve saatleri yazılı iki kalem teçhizat kapalı zarf usuliyle satın alınacaktır. Isteklilerin şart ve evsaflarını anlamak üzere her gün ve pazarlık için de muayyen gün ve saatinde komisyonumuza müracaatları. (5234)

1500	Portatif çadır	27-9-934 Perşembe günü	saat 10
2841	arka çantası	27-9-934 Perşembe günü	saat 15

5742

Nafıa Vekâletinden:

Vekâlet ihtiyacı için Haydarpaşada teslim şartile 4 adet Kamyonet pazarlıkla mubaya edilecektir.

Pazarlık 15 Eylül 1934 tarihine müsadif cumartesi günü saat 15 te Vekâlet Müsteşarlık makamında yapılacaktır.

Taliplerin Ticaret Odası vesikası ve 880 liralık muvakkat teminatlarını Merkez Muhasebecilğine yatırdıklarına dair olan makbuz veya Banka teminat mektuplariyle birlikte aynı gün ve saatte Komisyonda bulunmaları lâzımdır.

Kamyonetlerin evsafını gösterir krokiyi talipler Vekâlet Malzeme Müdürlüğünde tetkik ve istedikleri izahatı alabilirler. (5458)

İstanbul Millî Emlâk Müdürlüğünden:

Bedeli keşfi Dokuz bin Dokuzyüz otuz altı lira 82 kuruştan ibaret bulunan Istanbul Balıkhanesi rıhtımının tamiriyle işbu Rıhtım üezrine yeniden kurulacak demir çatı ve teferrüatı 26-9-934 çarşamba günü saat on dörtte kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur. Isteklilerin ve projesiyle şartnamesini görmek ve bu hususta fazla malûmat almak isteyenlerin 746 liradan ibaret teminat mektup ve ehliyetnameleriyle birlikte mezkûr gün ve saate kadar Millî Emlâk Müdüriyetine müracaatları. (M) (5407)

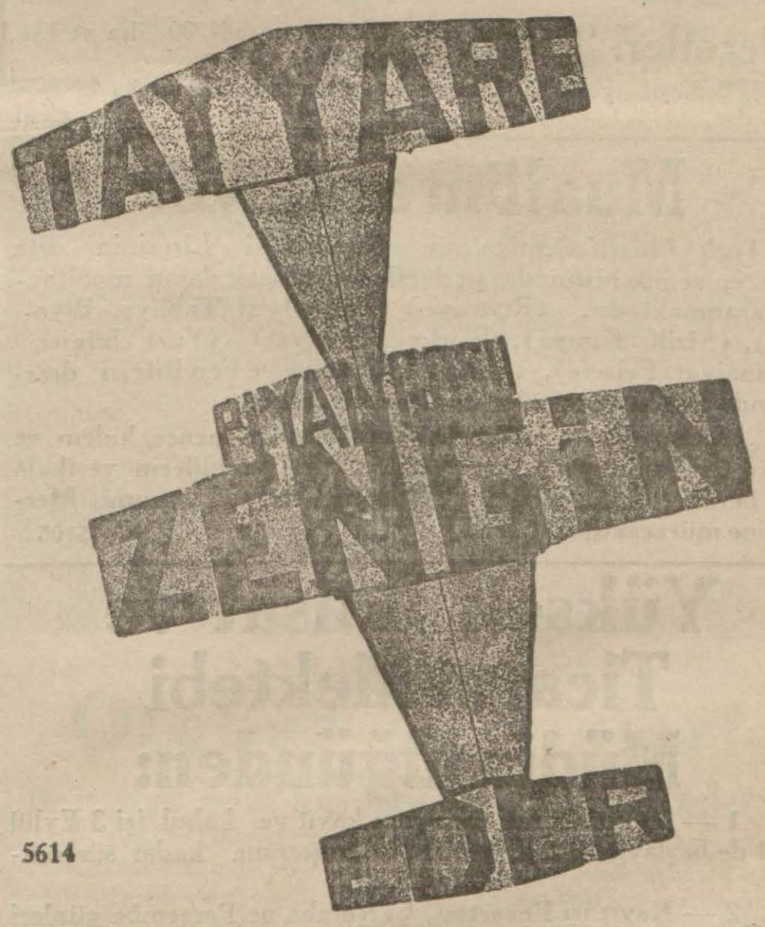

5614

RADiUM

TRAŞ BIÇAĞI
0,10 % İNCELİĞİNDE DİR

HALIS ISVEÇ
ÇELİĞİLE YAPILMIŞTIR

HER YERDE
ARAYINIZ

RADiUM
TİCARETHANESİ
Telefon: 42878 - Telgraf: İstanbul Radium - P. K. 1313

Kızlarının refah, saadet ve istikbalini düşünen Anne ve Babalar

Bir defa **SELÇUK KIZ SAN'AT MEKTEBİNİ** ziyaret etmelidir. Mektep Lise, Orta ve İlkmektep mezunlarını kabul eder. Meccanidir. Temrin masarifleri mektepten verilir.

Talebeyi modern düşünce ve ihtiyaçlara uygun bir hayata hazırlar.

Mektebin yeni ve hususî teşkilâtı mezunlarına atölye açabilecek küçük bir sermaye ve çehiz temin eder. (5307)

CAĞALOĞLU: Telefon: 23630

Kız ve Erkek **Ameli Hayat** Ticaret Liseei

3 senelik orta ve 3 senelik Ticaret Lisesi kısımları vardır. Orta kısma ilk mektep mezunları, Ticaret Lisesi kısmına orta mektep mezunları kabul edilir.

Orta ve Lise kısımlarında resmî müfredat programlarile birlikte mektebin tesis gayesine uygun ayrıca meslek ve lisan dersleri kuvvetli bir tarzda okutularak mezunları Ticaret ve İktısat sahasında ve şahsî teşebbüslerde muvaffak olacak şekilde hazırlanır.

Ücretler: Orta kısım dört taksitte senede 30 lira ve lise kısmı dört taksitte senede 40 lira

Kayıt günleri: Cumartesi, Pazartesi, Çarşamba

5810

Muallim aranıyor

Türk Maarif Cemiyetinin Bursa'daki Lisesinin orta mektep ve lise kısmında şu dersleri okutacak daimî muallimler aranmaktadır. (Riyaziye) (Fen bilgisi ,Tabiiye, Biyoloji), (Fizik, Kimya), (Türkçe Edebiyat), (Yurt bilgisi, Içtimaiyat, Felsefe), (bilhassa Riyaziye ve Fen Bilgisi derslerinde İngilizce bilenler tercih edilecektir.)

Lâzımgelen vasıfları haiz muallimlere menşe, kidem ve ehliyetlerile münasip ücret verilecektir. İsteklilerin vesikalarile beraber Ankara'da Türk Maarif Cemiyeti Umumî Merkezine müracaatları. (4717) 5705

Yüksek Iktisat ve Ticaret Mektebi Müdürlüğünden:

1 — Mektebin her kısmının kayıt ve kabul işi 3 Eylül 934 de başlayarak 24 Eylül 1934 akşamına kadar sürecektir.

2 — Kayıt işi Pazartesi, Çarşamba ve Perşembe günleri saat ondan on altıya kadar yapılır.

3 — Mektebe girmek isteyenler kayıt ve kabul şartlarını tafsilâtile öğrenmek üzere her gün mektep idaresine müracaat edebilirler.

4 — Mektebin birinci ve ikinci kısımları için müracaat edenlerin adedi her kısım için ayrı ayrı tayin olunan kadroyu tecavüz ettiği takdirde içlerinden müracaat tarihi sırasile iyi ve pek iyi derecede mezun olanlar ve bunlar arasından tahsillerine fasıla vermemiş bulunanlar tefrik ve tercihan kabul olunur.

5 — Yüksek Iktisat ve Ticaret kısmına liselerden iyi ve pek iyi derecede mezun olanlar kayıt ve kabul olunur.

6 — Mektebin her üç kısmında mecburî lisan Fransızcadır. Almanca ve Ingilizce ihtiyarî olarak tedris olunur. Yüksek Iktisat ve Ticaret kısmı ile Ticaret Lisesine alınacak talebenin en az lise ve orta mekteplerde tedris olunan derecede Fransızca bilmeleri meşruttur.

7 — Kayıt ve kabul için aşağıda yazılı vesikaların müdürlüğe hitaben yazılacak istidaya bağlanması icap eder: 1—Mektep şahadetnamesi veya tasdiknamesinin aslı, 2 — Sağlık ve aşı raporları, 3 — Hükûmetçe müsaddak iyi vesikası, 4 — Hüviyet cüzdanı, 5 — Uç fotograf, 6 — Mektep idaresinden alınarak doldurulacak beyannameler. Bu vesaiki tamam olarak tevdi. Etmiyenlerin kaydı icra edilmez.

8 — Mektebin her üç kısmı neharî ve muhtelit olup tedrisat öğleye kadardır. (5242) 5729

Umumî Neşriyatı ve Yazı İşleri Müdürü ETEM IZZET

Feyziati Liseleri Müdürlüğünden

1 — Kız ve erkekler için ayrı teşkilâta maliktir. Ana, İlk, Orta, Lise sınıflarına leylî, neharî talebe kaydına başlanmıştır.

2 — Kayıt için hergün mektebe veya yenipostane arkasında Basiret hanında Özyol idarehanesine müracaat edilebilir.

3 — İsteyenlere mektep tarifnamesi gönderilir.

Arnavutköyünde tramvay caddesinde - Çiftesaraylarda Mektebin telefonu: 36210 - Özyolun telefonu: 24115

5620

1644

ANADOLU
Türk Sigorta Şirketi

4 Üncü Vakıf Han İstanbul

İhtiyat ve Sermayesi: (1.000.000) Türk Lirasıdır.

Nama muharrer hisse senetlerinin (% 60)ı Türkler elindedir.

Türkiye İş Bankası tarafından teşkil olunmuştur. İdare meclisi ve müdürler heyeti ve memurları kâmilen Türklerden mürekkep yegâne Türk Sigorta Şirketidir. Türkiyenin her tarafında (200) ü geçen acentalarının hepsi Türktür. Türkiyenin en mühim müesseselerinin vebankalarının sigortalarını icra etmektedir.

Yangın, Hayat, Nakliye, Kaza, Otomobil

sigortalarını en iyi şeraitle yapar. Hasar vukuunda zararları sür'at ve kolaylıkla öder.

Telgraf: İMTİYAZ - Telefon: İst. 20531 5609

Giresonda Piyade Alay Satınalma Komisyonu Reisliğinden:

1 — Gireson Garnizonında bulunan ve bulundurulacak olan kıtaat ve müessesatın bir senelik ihtiyacı için 60,000 kilo Sığır eti kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

2 — Ihalesi 24 - 9 - 934 Pazartesi günü saat 14 tedir. Merkezi ihale Kumandanlık Dairesindeki Satınalma Komisyonu reisliğinde icra edilecektir.

3 — Talipler şeraiti öğrenme ve şartnamenin sureti musaddakasını almak arzu edenler her gün Komisyona müracaat edebilirler. Bedeli ihalenin muvakkat teminatı 832 lira 50 kuruştur.

4 — Münakasaya iştirâk edecek olanlar teklifnamesini bir zarf içerisine koyup mühürledikten ve üzerine ismini yazdıktan sonra bu zarf teminatı muvakkateye ait makbuz ilmühaberi veya Banka kefaletnamesile diğer mühürlü bir zarf içerisine koyup üzerine teklifnamesinin ne işe ait olduğu işaretle madde ikide yazılı tarih ve saatin bitiminden evvel Komisyona makbuz mukabilinde vermeleri ve taliplerin ihale saatinden evvel Komisyonda hazır bulunmaları ilân olunur. (5136)

5682

ISTANBUL BELEDIYESI ILANLARI

Ayasofyada kâin levazım anbarında mevcut 224 takım eski Belediye polis elbisesi, 4036 kilo hurda demir, potrel, pirinç talaşı ve sair 52 kalem muhtelif köhne eşya mahallen müzayede ile satılacaktır. Satış günü 6 Eylül 934 tarihinde saat 10 dan 12 ye ve 13 den 16 ya kadardır. Talip olanlar tayin olunan gün ve satlerde orada bulunacak Heyete müracaatları. (5437)

Deniz yolları İŞLETMESİ

Acenteleri : Karaköy Köprübaşı Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han. Tel 22740

KARADENIZ cumartesi postası

ERZURUM vapuru 8 Eylül CUMARTESİ 18 de Galata rıhtımından kalkacak. Gidişte İnebolu, Sinop, Samsun, Gireson, Trabzon, Rize, Hopa'ya. Dönüşte bunlara ilâveten Pazar, Sürmene, Fatsa ve Ünye'ye uğrayacaktır. (5444) 5862

Mersin Sür'at yolu

ANAFARTA vapuru 7 Eylül CUMA 11 de Sirkeci rıhtımından kalkacak. Gidişte İzmir, Antalya, Mersin'e. Dönüşte bunlara ilâveten Alanya, Küllük, Çanakkale'ye uğrayacaktır. 5859 (5441)

Bartın yolu

BURSA vapuru 6 Eylül PERŞEMBE 19 da Sirkeci rıhtımından kalkacaktır. (5442) 5860

Trabzon sür'at yolu

KARADENİZ vapuru 6 Eylül PERŞEMBE 20 de Galata rıhtımından kalkacak. Gidişte İnebolu, Samsun, Ordu, Gireson, Trabzon, Rize, Hopaya. Dönüşte bunlara ilâveten Pazar, Of, Polathaneye uğrayacaktır. (5443) 5861

İdaremizin Trabzon Hattına çalışan gemilerinin kahve ocakları 31 Kânunuevvel 934 tarihinę kadar ve pazarlıkla kiraya verilecektir. Pazarlık 11-9-934 salı günü saat on beşte İdaremiz Levazım Şefliğindeki Hey'et tarafmdan yapılacaktır. Talip olanların şeraiti öğrenmek üzere saat dokuzdan on yedi buçuğa kadar her gün ve pazarlığa iştirâk etmek için de yukarda yazılı gün ve saatte Levazım Şefliğine müracaatları. (5440)

Satılık Yalı

Boğaziçinin en güzel mevkii olan Rumelihisarında on iki oda, üç salon (içi dışı yağlı boyalı) banyo, elektrik, terkos mutfak, muntazam bahçe ve şadırvanı, nezareti kâmileyi haiz kullanışlı zarif bir yalıdır.

Müracaat yeri: Eminönü, tek kollu Malûl Cemal Bey.

7 inci icra memurluğundan :

Bir bortçan dolayı mahcuz ve paraya çevrilmesi mukarrer konsol ,ayna ve boru ve büfe vesaire eşyai beytiye 11-9-934 salı günü sabah saat 9 dan ona kadar Tophanede Kumbaracı yokuşunda 16 No. apartman önünde birinci açık arttırması icra kılınacağından taliplerin yevm ve saat mezkûrde mahallinde bulunacak memura müracaatlrı ilân olunur. (2349)

Bursa Kaplıcaları Türk Anonim Şirketinden:

Şirketimize ait olup Çekirgeden isale olunacak termal suyun kanal tranşesi hafriyatı ve mücerrit su deposu, kenikot depoları ile oteldeki mücerrit depo ve soğutma cıhazı mahalli inşaatı, boru montajları, kaptajı ile süzme galerisi ameliyatına ait 1 Eylül tarihinde yapılan münakasada teklif edilen fiatler yüksek görüldüğünden 10 Eylül 1934 Pazartesi günü pazarlıkla ihalel kat'iyesi icra olunacağından taliplerin şartname ve plânları yirmişer lira mukabilinde şirket merkezinden tedarik eylemeleri ve 2000 liralık teminat mektuplarile birlikte 10 Eylül 934 tarihinde Bursa'da Koza hanındaki şirket merkezinde ispatı vücut eylemeleri ilân olunur. [2340]

Yüksek İktisat ve Ticaret Mektebi Müdürlüğünden:

Mektebimiz ihtiyacı için 120 ton yıkanmış kriple yerli maden kömürü açık eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 8-9-934 tarihinde saat 11 de yapılacaktır. Şartname mektep idaresinde görülebilir. Eksiltmeye iştirâk edeceklerin Yüksek Mektepler Muhasebeciliğinden alacakları muvakkat teminat makbuzu veya Banka mektubile tayin edilen gün ve saatte mektepte müteşekkil mubayaa komisyonuna gelmeleri. (4843) 5709